

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
(НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»)

Н А К А З

27 грудня 2024 р.

Запоріжжя

№ 244-А

Про затвердження інструкцій
з охорони праці
в НУ «Запорізька політехніка»

На виконання вимог «Положення про розробку інструкцій з охорони праці» затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29 січня 1998 року № 9, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 7 квітня 1998 року за № 226/2666, «Положення про організацію роботи з ОП та БЖД учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», затвердженого наказом МОНУ від 26.12.2017 р., № 1669, Положення № 5-ОП «Про розробку інструкцій з охорони праці в НУ «Запорізька політехніка» затвердженого наказом ректора від 29.07.24 р., № 142-А.,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкції з охорони праці:

1.1 Кафедра фізики

- Інструкція з охорони праці № 478-ОП для викладачів кафедри фізики;
- Інструкція з охорони праці № 479 -ОП при виконанні робіт в лабораторіях механіки та електрики кафедри фізики;
- Інструкція з охорони праці № 480 -ОП при виконанні робіт в лабораторіях оптики та фізики твердого тіла кафедри фізики;

1.2 Кафедра конституційного, адміністративного та трудового права

- Інструкція з охорони праці № 481 –ОП для викладачів кафедри КАТП;
- Інструкція з охорони праці № 482 –ОП для співробітників кафедри КАТП;
- Інструкція з охорони праці № 483-ОП для користувачів персональних ЕОМ кафедри КАТП;

1.3 Кафедра машин і технологій ливарного виробництва

- Інструкція з охорони праці № 484 –ОП для викладачів кафедри М і ТЛВ;
- Інструкція з охорони праці № 485-ОП для завідувача навчальною лабораторією, завідувача навчально – виробничою майстернією, майстра виробничого навчання, старшого лаборанта, лаборанта кафедри М і ТЛВ;
- Інструкція з охорони праці № 486-ОП при виконанні робіт в лабораторії «Спеціальних методів електрометалургії» кафедри М і ТЛВ;
- Інструкція з охорони праці № 487-ОП при роботі на металоріжучих верстатах кафедри М і ТЛВ;
- Інструкція з охорони праці № 488-ОП при роботі на індукційних печах кафедри М і ТЛВ;
- Інструкція з охорони праці № 489 - ОП при виконанні робіт в лабораторії механічних випробувань кафедри М і ТЛВ;

- Інструкція з охорони праці № 490 - ОП при роботі на заточуючи та абразивно – відрізних верстатів кафедри М і ТЛВ;
- Інструкція з охорони праці № 491- ОП при виконанні робіт в лабораторії технологічних вимірювань та автоматизації ливарного виробництва кафедри М і ТЛВ;
- Інструкція з охорони праці № 492- ОП при виконанні робіт в лабораторії «Фізико – хімія металургійних процесів» кафедри М і ТЛВ;
- Інструкція з охорони праці № 493-ОП при роботі на електричних термо - печах кафедри М і ТЛВ;
- Інструкція з охорони праці № 494-ОП при роботі на шліфованому верстаті кафедри М і ТЛВ;
- Інструкція з охорони праці № 495-ОП при роботі в лабораторії металургійних печей і теплотехніки кафедри М і ТЛВ;
- Інструкція з охорони праці № 496-ОП при роботі в лабораторії теорії металургійних процесів кафедри М і ТЛВ;

1.4 Кафедра спеціальної освіти

- Інструкція з охорони праці № 497 –ОП для викладачів кафедри СО;
- Інструкція з охорони праці № 498-ОП для користувачів персональних ЕОМ кафедри СО;

2. Начальнику **ІОЦ Андрію САВЧУКУ** розмістити цей наказ в розділі «Охорона праці».

Ректор

Віктор ГРЕШТА

ПОГОДЖЕНО:

Проректор АГР

Микола ЧЕЧЕЛЬ

_____ 2024р.

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСЕВ

_____ 2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 178
ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ
кафедри Фізики

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

27 грудня 2024р. № 244-А

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 448

ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ
кафедри Фізики

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1 Дана інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для всіх викладачів кафедри. Спеціальні вимоги для окремих видів робіт (занять) приведені в призначених для них інструкціях.
- 1.2 Вимоги даної інструкції обов'язкові для викладачів університету.
- 1.3 Не виконання вимог інструкції розглядається як порушення виробничої, учбової дисципліни і правил внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка», за що винні викладачі притягуються до дисциплінарної, адміністративної і матеріальної відповідальності в відповідності із законодавством України.
- 1.4 **Вимоги до викладачів:**
 - до роботи викладачами допускаються чоловіки та жінки, що мають відповідну вищу освіту;
 - на робочому місці викладач проходить **первинний** інструктаж і проходить навчання з охорони праці в відповідності до «Положення про навчання з питань охорони праці», що діє в Університеті;
 - **повторний** інструктаж з охорони праці на робочому місці викладач повинен проходити один раз в шість місяців;
 - періодичні **медичні огляди** проходять викладачі, які працюють безпосередньо під дією шкідливих та небезпечних приладів чи речовин.

Крім того, при необхідності з викладачами проводяться інструктажі:

- **позаплановий**, по розпорядженню та наказу служби ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО;
- **цільовий**, коли виконуються роботи, безпосередньо не зв'язані з обов'язками по спеціальності (професії).

Первинний, повторний, цільовий та позаплановий інструктажі з викладачами проводять завідувачі кафедр. Результати проведеного інструктажу записуються в «Журналі реєстрації інструктажів, питань з охорони праці на робочому місці для працівників»

Забороняється:

- допускати на робоче, учбове місце особу, яка не має відношення до роботи (даного заняття);
- залишати без нагляду включене обладнання, електричні прилади, побутові електронагрівальні прилади;
- ремонтувати електрообладнання, електричні прилади і електромережі;
- захаращувати проходи, проїзди і робочі місця сировиною, матеріалами, тарою будь-якою продукцією;
- знаходитись на роботі і виконувати будь-яку роботу в нетверезому стані.

Для забезпечення вимог пожежо- та вибухобезпеки не палити і не користуватись відкритим вогнем. Паління в університеті **заборонено** наказом № 855 від. 08.11.2004 року Міністра освіти і науки України.

1.5. Завідувач кафедри з обов'язаний:

- ознайомити викладача з посадовими обов'язками;
- показати йому робоче місце.

1.6. Викладач з обов'язаний:

- виконувати правила внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка»;
- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена посадовою інструкцією.

1.7. Про кожний нещасний випадок (травма виробнича, аварія) потерпілий або очевидець повинні негайно повідомити свого завідувача кафедрою, а останній - ректора та службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО, зберегти для розслідування обстановку на місці нещасного випадку (робоче місце) і стан обладнання таким, яким воно було на час випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю оточуючих людей і не призведе до аварії..

1.8. Бути надзвичайно уважними при пересуванні як в межах університету, так і за його межами.

1.9. При озеленінні робочих приміщень необхідно уникати квітів і рослин з різким запахом, не розміщувати квіти в верхній частині вікон.

1.10. Піклуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за недотримання правил охорони праці.

1.11. Особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ.

2.1. При відкритті приміщення перевірити справність замків та охоронної сигналізації (якщо приміщення нею обладнане) і не відкриті допоміжним персоналом.

2.2. Підготувати робоче місце до роботи, перевірити приміщення, при необхідності одягти спеціальний одяг.

2.3. Перевірити:

- роботу штучного освітлення (настільну лампу, підвісні та настінні світильники) шляхом включення вимикачів;

- відсутність видимих пошкоджень заземлення наявного обладнання;

- наявність первинних засобів пожежогасіння;

2.4. Про всі виявлені недоліки повідомити завідувача кафедрою.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ.

3.1. Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоти.

3.2. Будь-яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку. Не відволікатись сторонніми справами і розмовами та не відволікати увагу інших. Навчання проводити в приміщенні, передбаченому розкладом занять.

3.3. Учебні процеси, які супроводжуються виділенням шкідливих речовин, необхідно виконувати при діючій вентиляційній системі і застосуванні засобів індивідуального захисту. Заняття в лабораторіях проводити за інструкцією з охорони праці для даної лабораторії або лабораторної роботи.

3.4. Всі несправності в обладнанні, системах водо забезпечення, каналізації, опалення, вентиляції, кондиціонування, необхідно усувати кваліфікованими фахівцями, які мають дозвіл на виконання відповідних робіт.

3.5. Забороняється:

- зберігати та пити воду чи інші напої із посуду, чистота якого викликає сумнів, або призначення яких ви не знаєте;
- працювати без належного освітлення робочого місця;
- залишати без нагляду обладнання, що працює;
- включати та виключати (крім аварійних випадків) обладнання, роботу на якому не доручено;
- користуватись в робочих приміщеннях побутовими електроприладами та електронагрівальними приладами з відкритими нагрівальними елементами, коли не є необхідно для учбового процесу.

Викладачі повинні:

- зберігати чистоту в приміщеннях;
- знати місцезнаходження аптечки;
- вміти надати першу допомогу при травмах (обробка рани, перев'язування, зупинка кровотечі, накладання пов'язок при переломах та вивихах).

3.6. Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі і довести до відома завідувача кафедри у випадках:

- відчуття дії електричного струму при доторканні до металевих частин обладнання (трубопроводів);
- припинення подачі електроенергії, появі запаху диму та ін.;
- нагріванні електропроводів, електроапаратури вище норми (наявність характерного запаху перегріву).

3.7. В разі, коли працівники залучаються до роботи по переміщенню меблів чи інвентарю, (або керують такими роботами) необхідно з їх поверхні зняти предмети, які можуть впасти при переміщенні, і пам'ятати про допустимі норми підняття ваги.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ.

- 4.1. Відключити всі електроспоживачі.
- 4.2. Привести в порядок робоче місце.
- 4.3. Перевірити закриття вікон, кватирки, водопровідних кранів, відключити вентиляцію та освітлення.
- 4.4. Закрити приміщення і при необхідності здати його під охорону.
- 4.5. В разі виявлення недоліків повідомити про них завідувача кафедри.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ.

- 5.1. Створення аварійних ситуацій (пожеж, вибухів, ураження електричним струмом та ін.) можна уникнути, підвищивши увагу при виконанні робіт з дотриманням заходів безпеки праці.

5.2. При виникненні пожежі треба:

5.2.1. Вимкнути електромережу, вентиляцію, обладнання, вивести людей з приміщення.

5.2.2. Негайно приступити до гасіння пожежі підручними засобами.

5.2.3. При неможливості ліквідувати пожежу своїми силами, викликати пожежну охорону за тел. 9-101 або 3 - 10 (служба охорони та зв'язку).

5.2.4. Повідомити адміністрацію кафедри і університету.

5.2.5. Викладачам, які в цей час проводять заняття, треба організовано евакуювати студентів на двір.

5.2.6. Завідувач кафедри керує процесом евакуації студентів.

5.3. Якщо при дотику до частин електропристрою (приладу) відчувається дія електричного струму, необхідно відімкнути електропристрій (прилад) від електромережі і повідомити про це керівника занять, а також вжити заходи проти повторення аварійної ситуації, зокрема вивісити на пусковому пристрої попереджуючий плакат "Не вмикати. Працюють люди", виставити пост, повідомити головного енергетика, тел. 3-57.

5.4. Найбільш можливими нещасними випадками при аварійних ситуаціях можуть бути травми.

5.4.1. У випадку ураження електричним струмом треба вимкнути головний вимикач, відірвати потерпілого від струмоведучих частин, взявши його за одяг, якщо він сухий. Визначити стан потерпілого, надати першу допомогу, викликати лікаря, зателефонувати за телефоном 9 - 103 до швидкої допомоги та повідомити службу охорони та зв'язку тел. 3-10. Якщо при ураженні електричним струмом постраждалий дихає рідко і судорожно, або в нього відсутні ознаки життя (не прослуховується дихання, немає пульсу, розширені зіниці очей) необхідно негайно зробити штучне дихання "рот в рот" і непрямий масаж серця (при цьому необхідно організувати виклик швидкої допомоги).

5.4.2. Важких наслідків від легких травм можна уникнути шляхом надання першої допомоги, своєчасним використанням медичних препаратів з аптечки, що зберігається в лабораторії. Невеликі рани промиваються перекисом водню, змащуються йодом і пов'язуються чистим, по можливості стерильним матеріалом. При важких кровоточивих ранах і пораненнях необхідно тим чи іншим засобом припинити сильну кровотечу (накласти жгут, тугу пов'язку, притиснути судину, що кровоточить) і негайно викликати лікаря. Забороняється торкатись рани навіть чистими руками, промивати рану водою або будь-яким лікарським розчином, засипати порошком, покривати маззю. Це повинен робити лікар.

5.4.3. При ударі потрібен спокій потерпілому органу, а також необхідно робити холодні примочки.

Якщо удар стався в область голови і живота і привів до втрати

свідомості, нудоти і послаблення серцевої діяльності, треба укласти.

При ударі грудної клітини, які часто супроводжуються переломами ребер, потерпілому треба придати напівсидячи положення і викликати лікаря.

Якщо стався перелом або вивих, пошкодженій кінцівці необхідно забезпечити спокій. Для цього до кінцівки прибинтовується міцна дощечка - шина, щоб непорушно зафіксувати кінцівку в тому положенні, до якого її привів вивих або перелом.

В.о. завідувача кафедри

Михайло ПРАВДА

Узгоджено:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСВ

Декан ЕТФ

Микола АНТОНОВ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 179**

ПРИ ВИКОНАННІ РОБІТ В ЛАБОРАТОРІЯХ МЕХАНІКИ ТА ЕЛЕКТРИКИ

кафедри Фізики

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

27 грудня 2024р. № 244-А

ІНСТРУКЦІЯ

**З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 479
ПРИ ВИКОНАННІ РОБІТ В ЛАБОРАТОРІЯХ
МЕХАНІКИ ТА ЕЛЕКТРИКИ**
кафедри Фізики

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Дана інструкція діє тільки в межах цієї лабораторії. Будь хто, працюючий в лабораторії, зобов'язаний дбати про особисту безпеку та здоров'я оточуючих людей як в процесі виконання робіт, так і під час перебування на території університету, бути уважним при пересуванні в межах університету так і за його межами. Особи, що не виконують вимог цієї інструкції, несуть відповідальність згідно чинного законодавства.

1.2 До роботи в лабораторії допускаються:

- співробітники кафедри, які знають свої функціональні обов'язки та мають допуск до самостійної роботи;

- здобувачі освіти, що вивчили та засвоїли правила поведіння в лабораторії, знають методику проведення лабораторних робіт, прошили відповідний інструктаж.

1.3 Інструктаж для здобувачів освіти проводить викладач кафедри, що безпосередньо веде заняття в цій групі. Здобувач освіти зобов'язаний особистим підписом підтвердити знання інструктажу.

1.4 Допуск до роботи здійснює керівник занять після того, як він з'ясував рівень знань студентами методики проведення лабораторних робіт.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 Підготовка робочих місць в лабораторії здійснюється заздалегідь і обов'язково враховує вимоги санітарно-технічних норм. Робочі місця повинні бути безпечні для здоров'я людини. Частини конструкції, моделі або схеми, які можуть бути джерелом небезпеки, позначаються відповідними знаками згідно вимог.

- 2.2 Для виконання робіт використовують тільки придатні для роботи прилади та інструменти. Використання іншого обладнання заборонено.
- 2.3 У лабораторії не повинно бути зайвого обладнання, що не використовується в роботах. На робочих столах повинні бути тільки ті прилади, що використовуються в даній роботі.
- 2.4 Перед виконанням роботи керівник повинен особисто перевірити справність приладів і дати дозвіл на виконання робіт.
- 2.5 Особи, що не беруть участі у виконанні лабораторної роботи, в лабораторію не допускаються.
- 2.6 Усі електронагрівні прилади мусять бути на теплоізолюючих підставках, а над приладом стояти надпис «ОБЕРЕЖНО! ЕЛЕКТРОНАГРІВ».
- 2.7 Усі вентилі для охолоджувальних рідин мусять мати два вказаних положення: «Закрито», «Відкрито».
- 2.8 Трубопроводи, що розміщуються на підлозі, зверху накривають твердим покриттям, зручним для пересування людей.
- 2.9 У місцях, де можливе розсіяне рентгенівське випромінювання, при роботі «ДРОН», необхідно мати скло з додаванням свинцю.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

- 3.1 Забороняється безцільно по аудиторії ходити або займатися сторонніми справами під час виконання роботи.
- 3.2 Забороняється вмикати та вимикати джерела електричної та світлової енергії без дозволу керівника робіт.
- 3.3 Забороняється брати прилади з інших установок.
- 3.4 Забороняється крутити будь-які гвинти, рукоятки, натискувати кнопки, вимикачі, призначення яких для студента невідоме.
- 3.5 Забороняється відходити від працюючої установки. Якщо необхідно це зробити, потрібно вимкнути установку.
- 3.6 При роботі на установках, стендах суворо дотримуватися заходів безпеки, що наведені в інструкціях їх експлуатації.
- 3.7 При виконанні робіт необхідно дбайливо ставитися до обладнання, слідкувати за правильним освітленням робочого місця.
- 3.8 У лабораторії повинна підтримуватися чистота. Вхід у лабораторію у верхньому одязі та головних уборах забороняється.
- 3.9 Під час проведення лабораторних робіт забороняється виходити з приміщення без дозволу керівника.
- 3.10 Про усі недоліки в роботі приладів та обладнання студент повинен негайно повідомити викладача.
- 3.11 В разі виникнення нещасного випадку, необхідно терміново надати ушкодженому першу допомогу.

- 3.12 При заміні електроприладів, що стоять в електросхемах, спершу необхідно від'єднати установку від джерела струму, а потім виконати необхідні зміни.
- 3.13 При роботі з обертальним маятником стежити за міцністю кріплення вантажів на спицях.
- 3.14 При роботі з фізичними маятниками стежити, щоб шип маятника не вийшов із паза станини. Перевертати маятник можна тільки в разі відсутності на столі зайвих приладів. Брати маятники тільки за верхню частину.
- 3.15 При роботі вакуумних насосів вихлоп повітря не повинен надходити в аудиторію. Для цього забезпечити витяжні шланги.
- 3.16 Температура поверхні працюючих насосів - не більше 80°C. Коли спостерігається підвищення температури - терміново виключити установку.
- 3.17 При дослідженні електричного поля різних пластин, стежити, щоб дроти та щупи не торкалися один одного. Напруга на затискачах джерела і сить бути не більше 6В.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1 Перед закінченням роботи послідовно вимкнути споживачі електроенергії. В першу чергу вимикають джерела струму, а потім розбирають схему.
- 4.2 Всі вимикачі електроенергії повинні стояти в положенні «Вимкнути».
- 4.3 Прибрати з робочого місця прилади, інструменти, з'єднувальні дроти, що використовувались в роботі.
- 4.4 Візуально перевірити справність стенду, установки. Слід пам'ятати, що за зламани прилади студент несе відповідальність.
- 4.5 Після виконання перелічених заходів студент доповідає керівникові робіт про закінчення лабораторних досліджень.

ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:

- 4.6 Палити в лабораторних приміщеннях та зберігати речовини невідомого походження.
- 4.7 Зберігати в лабораторіях легкозаймисті речовини та горючі рідини в кількості, що перевищує добову норму зберігання.
- 4.8 Залишати без нагляду працююче обладнання.
- 4.9 Експлуатувати несправне обладнання.
- 4.10 Використовувати прилади в домашніх цілях.
- 4.11 Захарашувати приміщення приладами та іншими предметами, що не

використовуються в лабораторіях.

4.12 Після закінчення роботи перевірити вимикання приладів від джерела електричної енергії, забезпечити охолодження приладів, що нагрілися, забрати з приміщення, де були роботи, невикористані рештки горючих рідин, прибрати робоче місце.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 У випадку аварійної ситуації виконавець повинен:

- зупинити роботу;
 - вимкнути; прилади з електричної мережі;
 - сповістити співробітників про ситуацію;
- на випадок пожежі сповістити по тел. 9-101, та чергова служба 3 – 10, 764-19-21 (служба охорони та зв'язку) назвати адресу роботи, поверх, номер кімнати, своє прізвище та керівника закладу, викликати пожежно-рятувальну команду;
- сповістити особисто керівника робіт про те, що сталося в лабораторії.

5.2 Усі аварійні ситуації усунути допоміжними, передбаченими для цих випадків, засобами.

5.3 Наслідки аварійних ситуацій повинні усуватися силами кафедри, а в окремих випадках - спеціалізованими бригадами.

5.4 Приступити до гасіння пожежі наявними засобами пожежогасіння. В разі, коли це неможливо, вийти з приміщення, щільно зачинивши двері, і в подальшому діяти згідно з розпорядженням свого керівника або особи, що керує гасінням пожежі.

5.5 Перед тим, як приступити до гасіння пожежі, вимкнути всі електричні прилади, відімкнути вентиляцію, винести з приміщення весь посуд із легкозаймистими рідинами та балони зі стиснутим газом.

В.о. завідувача кафедри

Михайло ПРАВДА

Узгоджено:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄЄВ

Декан ЕТФ

Микола АНТОНОВ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 480**

**ПРИ ВИКОНАННІ РОБІТ В ЛАБОРАТОРІЯХ ОПТИКИ ТА ФІЗИКИ
ТВЕРДОГО ТІЛА**

кафедри Фізики

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

27 грудня 2024р. № 244-А

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 480 ПРИ ВИКОНАННІ РОБІТ В ЛАБОРАТОРІЯХ ОПТИКИ ТА ФІЗИКИ ТВЕРДОГО ТІЛА КАФЕДРИ ФІЗИКИ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Дана інструкція діє тільки в межах цієї лабораторії. Будь-хто, працюючий в лабораторії, зобов'язаний дбати про особисту безпеку та здоров'я оточуючих людей в процесі виконання робіт, так і під час перебування на території університету, бути уважним при пересуванні в межах університету так і за його межами. Особи, що не виконують вимог цієї інструкції, несуть відповідальність згідно чинного законодавства

1.2 До роботи в лабораторії допускаються:

- співробітники кафедри, які мають допуск, мають право працювати з електроустановками, добре знають свої функціональні обов'язки;

- здобувачі освіти, що вивчили правила безпеки, правила поведінки в лабораторіях, знають методику проведення лабораторних робіт, а також пройшли інструктаж з питань охорони праці.

1.3 Інструктаж проводить викладач кафедри, що безпосередньо веде заняття в цій групі.

1.4 Допуск здобувачів освіти до роботи дає в усній формі викладач, що проводить заняття. Викладач зобов'язаний перевірити рівень знань здобувачів освіти з питань охорони праці та методики проведення лабораторних робіт.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧПЕАТКОМ РОБОТИ

2.1 Робоче місце для проведення лабораторної роботи мусить бути безпечним для життя та здоров'я людини. Робоче місце в лабораторії готується заздалегідь і обов'язково враховує всі вимоги санітарно-медичних норм та правил з охорони праці.

2.2 Устаткування схеми або моделі, які можуть бути потенційними

джерелами небезпеки, необхідно позначити відповідними знаками згідно правил. В діючих лабораторіях використовують тільки придатні для роботи прилади та устаткування.

2.3 На робочих місцях не повинно бути приладів, обладнання, предметів, що не використовуються в даній лабораторній роботі.

2.4 Кожен день, персонал кафедри здійснює перевірку працездатності установок, приладів, що використовуються в даній роботі.

2.5 У приміщеннях лабораторій не повинно бути зайвого обладнання, предметів, приладів, що не використовуються під час проведення занять.

2.6 Викладач, що проводить заняття в лабораторії, перед початком виконання лабораторної роботи, особисто перевіряє справність приладів, правильність зібраної схеми, а потім дає дозвіл на виконання лабораторної роботи.

2.7 Особи, що не беруть участі у виконанні лабораторної роботи, в лабораторію не допускаються.

2.8 Усі електронагрівні прилади мусять бути на теплоізолюючих підставках, а над приладом стояти надпис "**Обережно. Електронагрів**".

2.9 Випромінювання, що йде від оптичних квантових генераторів, повинно бути надійно захищено від попадання в око людини.

2.10 На установках, де використовується імпульсний розряд, мусять бути попереджаючий надпис "**Обережно .Висока напруга**".

2.11 Відбиваючі дзеркала, що використовуються в роботах з оптичними квантовими генераторами, мусять бути завжди чистими, а відбитий промінь йти тільки на фотоелемент.

2.12 Забороняється доторкуватися руками до поверхні лінз, дзеркал, скляних пластинок із нанесеним металевим покриттям.

2.13 Забороняється брати руками кварцові лампи, що використовуються в лабораторних установках.

2.14 Оптичні системи квантових генераторів, монохроматорів та інших приладів мусять бути надійно з'юстовані.

2.15 Забороняється брати без дозволу викладача, датчики магнітного поля, міняти їх положення, доторкуватися до вхідних дротин.

2.16 Моделями кристалевих ґраток дозволяється користуватися тільки на столах.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ

3.1 Забороняється ходити, пересідати з місця на інше місце, займатися сторонніми справами під час виконання лабораторної роботи.

3.2 Забороняється вмикати та вимикати джерела електричної енергії без дозволу викладача.

3.3 Забороняється вмикати або вимикати освітлення лабораторії без

дозволу викладача. Додаткове освітлення, або його недостача може вплинути на показники вимірювальних величин.

3.4 Забороняється користуватися приладами, обладнанням, що використовується в інших лабораторних установках .

3.5 Забороняється залишати без нагляду працюючу установку .

3.6 Забороняється крутити будь-які гвинти, рукоятки, натискувати на важилі, вимикачі, призначення яких для студента невідоме.

3.7 Під час проведення лабораторної роботи забороняється виходити з приміщення без дозволу викладача.

3.8 Забороняється під час роботи установки або стенда змінювати положення приладів, пересувати їх.

3.9 При заміні електроприладів, з'єднувальних дротин, що використовуються в електросхемах, спершу необхідно вимкнути установку, від'єднати її від джерела електричної енергії, а потім виконати необхідні зміни.

3.10 При виконанні лабораторної роботи необхідно підтримувати чистоту на робочому столі та в лабораторії.

3.11 Забороняється працювати за установкою у верхньому одязі.

3.12 Про всі недоліки в роботі установок , приладів студент повинен негайно повідомити викладача.

3.13 В разі виникнення нещасного випадку , необхідно терміново повідомити викладача і надати ушкодженому першу допомогу.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1 Перед закінченням роботи спочатку необхідно вимкнути всі джерела електричної енергії, вимкнути загальне електропостачання лабораторії, а потім розібрати схему.

4.2 Усі вимикачі електроенергії повинні стояти в положенні «Вимкнено».

4.3 Усі з'єднувальні дроти, що використовувались в роботі, необхідно зібрати разом і залишити на столі.

4.4 Візуально перевірити справність стенда, установки. Слід пам'ятати, що за зламани прилади студент несе відповідальність.

4.5 Не залишати без догляду будь-які нагрівальні елементи. Необхідно дочекатися охолодження елемента до кімнатної температури, а потім залишити робоче місце .

4.6 Усі надлишки речовин, матеріалів, що використовувались під час проведення лабораторної роботи, необхідно повернути керівнику лабораторії.

4.7 Прибрати своє робоче місце. Залишити його таким, яким воно було до виконання роботи.

4.8 Після виконання перелічених заходів, студент доповідає керівникові робіт про закінчення дослідження та про стан робочого місця.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 У випадку аварійної ситуації виконавець повинен:

-зупинити роботу;

-вимкнути; прилади з електричної мережі;

-сповістити співробітників про ситуацію;

-на випадок пожежі сповістити по тел. 9-101, та чергова служба 3 – 10, 764-19-21 (служба охорони та зв'язку) назвати адресу роботи, поверх, номер кімнати, своє прізвище та керівника закладу, викликати пожежно-рятувальну команду;

- сповістити особисто керівника робіт про те, що сталося в лабораторії.

5.2 При можливості, усунути аварійну ситуацію допоміжними засобами, передбаченими для таких випадків.

5.3. При виникнення невеликого загорання, що піддається контролю, приступити до його гасіння наявними засобами пожежогасіння.

5.4 Перед тим, як приступити до гасіння пожежі, вимкнути всі електричні прилади, відімкнути вентиляцію, винести з приміщення легкозаймисті вибухонебезпечні матеріали.

В.о. завідувача кафедри

Михайло ПРАВДА

Узгоджено:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄСВ

Декан ЕТФ

Микола АНТОНОВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 481
ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

кафедри конституційного, адміністративного та трудового права

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка» № 244-А

від 27 серпня 2024 року

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 481
ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

кафедри конституційного, адміністративного та трудового права

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Данна інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для викладачів кафедри конституційного, адміністративного та трудового права (вимоги охорони праці для викладачів окремих кафедр, де в цьому є необхідність, а також для окремих видів робіт (занять) приведені в призначених для них інструкціях).

1.2 Вимоги даної інструкції є обов'язковими для дотримання викладачами кафедри конституційного, адміністративного та трудового права.

1.3 Невиконання вимог даної інструкції розглядається як порушення виробничої, учбової дисциплін і правил внутрішнього розпорядку працівників НУ «Запорізька політехніка», за що винні викладачі притягуються до дисциплінарної, адміністративної та матеріальної відповідальності у відповідності до законодавства України.

1.4 Вимоги до викладачів:

- до роботи викладачами допускаються чоловіки та жінки, що мають відповідну вищу освіту;

- на робочому місці викладачі проходять первинний інструктаж і проходять навчання з охорони праці у відповідності до «Положення про навчання з питань охорони праці», що діє в університеті;

- повторний інструктаж з охорони праці на робочому місці викладач повинен проходити не рідше 1 разу на 6 місяців;

Крім того, при необхідності з викладачами проводяться інструктажі:

- позаплановий за розпорядження або наказом служби ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО;
- цільовий (коли виконуються роботи, безпосередньо не пов'язані з обов'язками за спеціальністю).

Первинний, повторний цільовий та позаплановий інструктажі з викладачами проводить завідувач кафедрою. Результати проведеного інструктажу відображаються у Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці для працівників.

Забороняється:

- допускати на робоче, учбове місце особу, яка не має відношення до роботи (даного) заняття;
- залишати без нагляду включене обладнання, електричні прилади, побутові електронагрівальні прилади;
- ремонтувати електрообладнання, електричні прилади і електромережі;
- захаращувати проходи і робочі місця сировиною, матеріалами, тарою, будь-якою продукцією;
- знаходитись на роботі і виконувати будь-яку роботу у нетверезому стані.

Паління в університеті заборонено наказом Міністерства освіти і науки України.

1.5 Завідувач кафедри зобов'язаний:

- ознайомити викладача з посадовими обов'язками;
- показати йому робоче місце.

1.6 Викладач зобов'язаний:

- виконувати правила внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка»;
- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена посадовою інструкцією.

1.7 Про кожний нещасний випадок (травма, аварія) потерпілий або очевидець повинні негайно повідомити свого завідувача кафедрою, а останній – ректора та відділ охорони праці, зберегти для розслідування обстановки на місці нещасного випадку (робоче місце) і стан обладнання таким, яким воно було на час випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю оточуючих людей і не призведе до аварії.

1.8 Бути надзвичайно уважним при пересуванні як в межах університету так і за його межами.

1.9 При озелененні робочих приміщень необхідно уникати квітів і рослин з різким запахом, не розміщувати квіти в верхній частині вікон.

1.10 Піклуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за недотримання правил охорони праці.

1.11 Особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 При відкритті приміщення перевірити справність замків та охоронної сигналізації (якщо приміщення нею обладнане).

2.2 Підготувати робоче місце до роботи, провітрити приміщення.

2.3 Перевірити:

- роботу штучного освітлення (настільну лампу, підвісні та настінні світильники) шляхом включення вимикачів;

- відсутність видимих пошкоджень заземлення наявного обладнання;

- наявність первинних засобів пожежогасіння.

2.4 Про всі виявлені недоліки повідомити завідувача кафедру.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1 Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоті.

3.2 Будь-яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку. Не відволікатись сторонніми справами і розмовами та не відволікати увагу інших. Навчання проводити в приміщенні передбаченому розкладом занять.

3.3 Забороняється:

- працювати без належного освітлення робочого місця;

- залишити без нагляду обладнання, що працює;

- користуватись в робочих приміщеннях побутовими електроприладами та електронагрівальними приладами з відкритим нагрівальними елементами, коли це є необхідно для учбового процесу.

Викладачі повинні:

- зберігати чистоту приміщення;

- знати місце знаходження аптечки;

- вміти надати першу допомогу.

3.4 Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі і довести до відома завідувача кафедри у випадках:

- відчуття дії електричного струму при доторканні до металевих частин обладнання (трубопроводів);

- припинення подачі електроенергії, при появі запаху диму та ін.

3.5 В разі, коли працівники залучаються до роботи по переміщенню меблів чи інвентарю, (або керують такими роботами) необхідно з їх поверхні зняти предмети,

які можуть впасти при переміщенні, і пам'ятати про допустимі норми підняття ваги.

4.ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1 Відключити всі електроспоживачі.

4.2 Привести в порядок робоче місце.

4.3 Перевірити закриття вікон, кватирки, водопровідних кранів, відключити вентиляцію та освітлення.

4.4 Закрити приміщення і при необхідності здати його під охорону.

4.5 В разі виявлення недоліків повідомити про них завідувача кафедри.

5.ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі і т.п. викладач зобов'язаний повідомити про це завідувача кафедри і діяти відповідно до ситуації, що склалася, не піддаватися паніці:

- при аварії водопроводу, системи опалення, електропостачання, необхідно при можливості їх відключити, викликати співробітника ремонтної служби університету за номерами телефонів 3-37, 3-57, 2-04, 2-94 та служби охорони та зв'язку - 3-10, застосувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей;

- при наявності ознак горіння (дим, запах гарі) знайти місце загорання і застосувати заходи по ліквідації джерела. В разі виникнення пожежі негайно повідомити завідувача кафедри, чергову службу університету і діяти згідно з загальнооб'єктною інструкцією – 1-ПБ з пожежної безпеки. При пожежі зателефонувати 9-101, 3-10. Провести евакуацію студентів в зазначене завідувачем кафедри місце:

- в разі нещасного випадку постраждалому надати першу допомогу, при необхідності викликати швидку медичну допомогу (9-103), повідомити про нещасний випадок завідувача кафедри та службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО.

В.о. зав. кафедри КАТП

Руслана МАКСАКОВА

УЗГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄЄВ

Декан ЮФ

Юрій ФІЛЕЙ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 482
ДЛЯ СПІВРОБІТНИКІВ**

кафедри конституційного, адміністративного та трудового права

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка» № 244-А

від «27» серпня 2024 року

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 482
ДЛЯ СПІВРОБІТНИКІВ

кафедри конституційного, адміністративного та трудового права

1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Данна інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для співробітників кафедри конституційного, адміністративного та трудового права (вимоги охорони праці для співробітників окремих кафедр, де в цьому є необхідність, а також для окремих видів робіт (занять) приведені в призначених для них інструкціях).

1.2 Вимоги даної інструкції є обов'язковими для дотримання співробітниками кафедри конституційного, адміністративного та трудового права.

1.3 Невиконання вимог даної інструкції розглядається як порушення виробничої, учбової дисциплін і правил внутрішнього розпорядку працівників НУ «Запорізька політехніка», за що винні співробітники притягуються до дисциплінарної, адміністративної та матеріальної відповідальності у відповідності до законодавства України.

1.4 Вимоги до співробітників:

- до роботи допускаються чоловіки та жінки, що мають відповідну вищу освіту;
- на робочому місці співробітники проходять первинний інструктаж і проходить навчання з охорони праці у відповідності до «Положення про навчання з питань охорони праці», що діє в університеті;
- повторний інструктаж з охорони праці на робочому місці співробітник повинен проходити не рідше 1 разу на 6 місяців;

Крім того, при необхідності зі співробітниками проводяться інструктажі:

- позаплановий (за розпорядження та наказом служби ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО);
- цільовий (коли виконуються роботи, безпосередньо не пов'язані з обов'язками за спеціальністю).

Первинний, повторний цільовий та позаплановий інструктажі зі співробітниками проводить завідувач кафедрою. Результати проведеного інструктажу відображаються у «Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці для працівників».

Забороняється:

- допускати на робоче, учбове місце особу, яка не має відношення до роботи (даного) заняття;
- залишати без нагляду включене обладнання, електричні прилади, побутові електронагрівальні прилади;
- ремонтувати електрообладнання, електричні прилади і електромережі;
- захаращувати проходи і робочі місця сировиною, матеріалами, тарою, будь-якою продукцією;
- знаходитись на роботі і виконувати будь-яку роботу у нетверезому стані.

Паління в університеті заборонено наказом Міністерства освіти і науки України від 08.11.2004 р. №855.

1.5 Завідувач кафедри зобов'язаний:

- ознайомити співробітника з посадовими обов'язками;
- показати йому робоче місце.

1.6 Співробітник зобов'язаний:

- виконувати правила внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка»;
- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена посадовою інструкцією.

1.7 Про кожний нещасний випадок (травма, аварія) потерпілий або очевидець повинні негайно повідомити свого завідувача кафедрою, а потім службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО, зберегти для розслідування обстановку на місці нещасного випадку (робоче місце) і стан обладнання таким, яким воно було на час випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю оточуючих людей і не призведе до аварії.

1.8 Бути надзвичайно уважним при пересуванні як в межах університету так і за його межами.

1.9 При озелененні робочих приміщень необхідно уникати квітів і рослин з різким запахом, не розміщувати квіти в верхній частині вікон.

1.10 Піклуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за недотримання правил охорони праці.

1.11 Особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 При відкритті приміщення перевірити справність замків та охоронної сигналізації (якщо приміщення нею обладнане).

2.2 Підготувати робоче місце до роботи, провітрити приміщення.

2.3 Перевірити:

- роботу штучного освітлення (настільну лампу, підвісні та настінні світильники) шляхом включення вимикачів;

- відсутність видимих пошкоджень заземлення наявного обладнання;

- наявність первинних засобів пожежогасіння.

2.4 Про всі виявлені недоліки повідомити завідувача кафедрою.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1 Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоті.

3.2 Будь-яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку. Не відволікатись сторонніми справами і розмовами та не відволікати увагу інших. Навчання проводити в приміщенні передбаченому розкладом занять.

3.3 Забороняється:

- працювати без належного освітлення робочого місця;

- залишити без нагляду обладнання, що працює;

- користуватись в робочих приміщеннях побутовими електроприладами та електронагрівальними приладами з відкритим нагрівальними елементами, коли це є необхідно для учбового процесу.

Співробітники повинні:

- зберігати чистоту приміщення;

- знати місце знаходження аптечки;

- вміти надати першу допомогу.

3.4 Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі і довести до відома завідувача кафедри у випадках:

- відчуття дії електричного струму при доторканні до металевих частин обладнання (трубопроводів);

- припинення подачі електроенергії, при появі запаху диму та ін.

3.5 В разі, коли працівники залучаються до роботи по переміщенню меблів чи інвентарю, (або керують такими роботами) необхідно з їх поверхні зняти предмети,

які можуть впасти при переміщенні, і пам'ятати про допустимі норми підняття ваги.

4.ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1 Відключити всі електроспоживачі.

4.2 Привести в порядок робоче місце.

4.3 Перевірити закриття вікон, кватирки, водопровідних кранів, відключити вентиляцію та освітлення.

4.4 Закрити приміщення і при необхідності здати його під охорону.

4.5 В разі виявлення недоліків повідомити про них завідувача кафедри.

5.ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі і т.п. співробітник зобов'язаний повідомити про це завідувача кафедри і діяти відповідно до ситуації, що склалася, не піддаватися паніці:

- при аварії водопроводу, системи опалення, електропостачання, необхідно при можливості їх відключити, викликати співробітника ремонтної служби університету за номерами телефонів 3-37, 3-57, 2-04, 2-94 та службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО, застосувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей;

- при наявності ознак горіння (дим, запах гарі) знайти місце загорання і застосувати заходи по ліквідації джерела. В разі виникнення пожежі негайно повідомити завідувача кафедри, чергову службу університету і діяти згідно з загальнооб'єктною інструкцією – ІПБ з пожежної безпеки. При пожежі зателефонувати 9-101, 3-10. Провести евакуацію студентів в зазначене завідувачем кафедри місце:

- в разі нещасного випадку постраждалому надати першу допомогу, при необхідності викликати швидку медичну допомогу (9-103), повідомити про нещасний випадок завідувача кафедри та службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО.

В.о. завідувача кафедри КАТТІ

Руслана МАКСАКОВА

УЗГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСЕВ

Декан ЮФ

Юрій ФІЛЕЙ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 483
ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ ПЕРСОНАЛЬНИХ ЕОМ
кафедри конституційного, адміністративного та трудового права

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «27» арудня 2024 р. № 244-А

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 483

ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ ПЕРСОНАЛЬНИХ ЕОМ

кафедри конституційного, адміністративного та трудового права

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Особи, що працюють у якості користувача ПК, крім цієї інструкції, повинні знати:

а/ інструкцію з протипожежної безпеки;

б/ правила особистої гігієни;

в/правила надання першої (медичної) допомоги тим хто постраждав від нещасного випадку (у тому числі і при ураженні електричним струмом).

1.2. При роботі на ПК можуть виникнути такі небезпечні і шкідливі виробничі умови:

– небезпечні значення напруги, що живить електроприлади, замикання якої може відбутися через тіло людини у випадку дотику до відкритих струмопровідних частин, або електроустаткування й електродротів із ушкодженою ізоляцією;

– статична електрика на конструктивних елементах пристроїв ПК;

– перенапруження зору при роботі з екранними пристроями (дисплей), особливо при нераціональному розташуванні екрана відносно очей і ненормальної освітленості робочих поверхонь V зони відео терміналів (ВДТ);

– наявність позитивних іонів, що виникають внаслідок іонізації повітря елементами високовольтної схеми блоку живлення відео терміналу;

– рентгенівське, радіочастотне, інфрачервоне випромінювання.

1.3. Безпека користувача при експлуатації пристроїв ПК і зниження рівня впливу несприятливих умов до струмопровідних частин;

а/ захистом від можливого дотику до струмопровідних частин;

б/ застосуванням заземлення пристроїв ПК;

в/ раціональним розташуванням відео моніторів відносно джерел освітленості (як штучних, так і природніх);

г/ провітрюванням приміщень і щоденного вологого прибирання приміщень;

д/ навчанням працівника правилам безпечної роботи з відео терміналом ПК;

е/ неухильним дотриманням заходів безпеки, викладених у наступних

пунктах цієї інструкції.

1.4. Приміщення з ПК повинні мати сонцезахисні пристрої для зниження перепадів яскравості між природнім світлом і екранами моніторів. Всі оздоблювальні матеріали приміщень повинні бути матовими /напівматовими/.

1.5. Найбільшу небезпеку при роботі дисплея мають низькочастотні електромагнітні поля, утворювані рядковим трансформатором. Для зниження впливу електромагнітного поля необхідно:

а/ користувачу перебувати не ближче 0,5 м від екрана власного дисплея;

б/ у приміщенні із дисплеєм проводити щоденне вологе прибирання і не рідше одного разу за зміну витирати екран.

1.6. Робоче місце користувача ПК повинно бути обладнане з урахуванням вимог ДСТУ 8604:2015 «Робоче місце при виконанні робіт у положенні сидячи сидячи. Загальні ергономічні вимоги»:

а/ конструкція робочих меблів повинна забезпечувати можливість індивідуального регулювання відповідно до росту працівника і створювати зручну позу;

б/ часто використовувані предмети праці й органи керування повинні знаходитися в оптимальній робочій зоні:

в/ під стільницею робочого столу повинен бути вільний простір для ніг із розмірами по висоті не менше 600 мм, по ширині - 500 мм, по глибині - 650 мм;

г/ на поверхні робочого столу для документів рекомендується мати спеціальну підставку, відстань якої від очей повинна бути аналогічною відстані від очей до клавіатури, що дозволяє знижувати зорову втому;

д/ поверхня сидіння і спинки повинні бути напів'якими із покриттям, що не ковзає, не електризується і добре пропускає повітря.

1.7. Монітор ПК повинен розташовуватись на відстані не менше 1 м від стін.

1.8. На одного працюючого з ПК повинно припадати не менше 6,0 кв. м. площі і не менше 19,5 куб м. об'єму робочого приміщення.

1.9. Система освітлення може бути загального або локального переважно відбитого або розсіяного світлорозподілу. Розташування джерел світла повинне виключати попадання в очі прямого світла.

1.10. Електропостачання повинно здійснюватись через окреме розведення й окремий контур робочого заземлення. Електророзетки і вилки повинні бути тільки 3 – х контактні.

1.11. Забороняється експлуатація ПК без заземлення і при наявності вологи на елементах устаткування.

1.12. Користувач ПК зобов'язаний:

а/ виконувати тільки доручення йому керівником роботи;

б/ пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці і безпеки співробітників;

в/ помітивши порушення інструкції іншими робітниками або небезпеку для навколишнього середовища, не залишатися байдужими, попередити робітника і повідомити свого керівника про необхідність дотримання вимог, що забезпечують безпеку робіт;

г/ протягом усього робочого часу утримувати в порядку робоче місце, не захаращувати його і проходи до нього;

д/ знати місце розташування засобів пожежогасіння на робочому місці і вмити користуватись ними, знати місця збереження медикаментів.

1.13. Користувачу ПК забороняється:

а/ виконувати розпорядження адміністрації, якщо воно суперечить правилам охорони праці і може призвести до нещасного випадку;

б/ відволікатися сторонніми справами і розмовами, відволікаючи інших; в/ працювати на несправному комп'ютері;

в/ торкатися до струмопровідних частин, електричних дротів (навіть ізольованих), кабелів, клем, наступати на лежачі на підлозі переносні дроти.

1.14. За невиконання вимог, що містяться в цій інструкції, винні залучаються до адміністративної, дисциплінарної відповідальності у встановленому законодавством порядку в залежності від характеру порушень і їхніх наслідків.

II. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.4. Оглянути робоче місце. Упорядкувати робоче місце, переконавшись, що на робочому місці відсутні сторонні предмети, всі пристрої і блоки ПК під'єднанні до системного блоку за допомогою роз'ємів кабелів відповідно до монтажної схеми.

3.4. Перевірити:

– справність роз'ємів кабелів, електроживлення і блоків пристроїв;

– відсутність зламів і ушкоджень ізоляції дротів, розеток, вилок;

– відсутність відкритих струмоведучих частин в пристроях ПК

– відсутність вологи на елементах у всіх пристроях.

2.3 Підготувати робоче місце для роботи з пристроями типу "Дисплей":

– розташувати крісло так, щоб відстань до екрана була 400 - 800 мм;

– вжити заходів, щоб при нормальній освітленості робочого місця пряме світло не падало на екрани приладів;

– після вмикання дисплея відрегулювати яскравість і контрастність монітора; мерехтіння екрана не допускається;

– при наявності відблисків на екрані монітора змінити місце його розташування, або засіб освітлення приміщення.

2.4. Протерти злегка зволоженою серветкою (із бязі або марлі), клавіатуру (для зниження рівня - статичної електрики), зовнішньої поверхні екрана дисплея.

III. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Перед вмиканням штепсельної вилки кабелю електроживлення в розетку **220 В** переконатися в тому, що всі вимикачі мережі на всіх пристроях ПК знаходяться в положенні "виключено", а корпуси пристроїв заземлені (занульовані).

3.2. Після підключення пристрою ПК до електромережі встановити яскравість і фокус зображення на екран ручками регулювання відповідно до особливостей свого зору.

3.3. Забороняється залишати своє робоче місце без відома керівника робіт.

3.4. Забороняється залишати ПК під напругою без нагляду, за винятком працюючого в автоматичному режимі устаткування.

3.5. Забороняється від'єднання / приєднання / будь-яких пристроїв і кабелів ПК увімкнутому в електромережу комп'ютері.

3.6. Подавати напругу на пристрої й окремі блоки ПК тільки після ретельної перевірки надійності кріплення провідників заземлення (занулення), справності кабелів і роз'ємів в мережі електроживлення.

3.7. Вимкнути ВТ (відео термінал) і повідомити про несправність, якщо при його ввімкненні на екрані ВТ не з'являється ніяка інформація (екран порожній), або в центрі екрана висвічується яскрава біла смуга.

3.8. При виявленні запаху гару в пристроях ПК негайно вимкнути апаратуру, у друге не включати і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПК.

3.9. Режим праці і відпочинку користувачів / операторів / , безпосередньо працюючих із ВТ, повинен залежати від характеру виконуваної роботи: при введенні даних, редагуванні програм, читанні інформації з екрану, безупинна тривалість роботи з ВТ не повинна перевищувати 4 години при 8-годинному робочому дні. Щогодини необхідно проводити перерву на 5-10 хвилин, а через 2 години - на 15 хвилин.

3.10. Кількість мікро пауз /тривалістю до 1 хвилини/ регулюється індивідуально.

3.11. Кількість оброблених символів в (або знаків на ВТ) не повинна перевищувати 30 тисяч за 4 години роботи.

3.12. Форми й зміст перерв можуть бути різні: виконання альтернативної допоміжної роботи, проведення гімнастики для очей, загальної гімнастики, тощо.

IV. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Встановити у положення "виключено" всі вимикачі пристроїв, з якими ви працювали.

4.2. Зробити вологе прибирання робочого місця. Витирання пилюки з апаратури робити при вимкненому електроживленні.

4.3. Про всі несправності, виявлені під час роботи і про вжиті заходи щодо їх усунення, доповісти керівнику робіт.

4.4. Виключити світло на робочому місці й у приміщенні.

V. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. При виявленні запаху гару в пристроях ПК припинити роботу, вимкнути апаратуру, повторно не змикати і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПК.

5.2. Покинути небезпечну зону і вжити заходи щодо попередження подальшого розвитку аварії (**ШЛЯХОМ** вимикання загального рубильника, або пакетного вимикача на електрощиті приміщення, а у випадку пожежі - і приточно - затяжну вентиляцію).

5.3. Повідомити про те, що трапилось, **службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО тел. 5-5 та службу охорони та зв'язку тел. 3-10**, пожежно-рятувальна служба 9-101.

5.4. При нещасному випадку очевидець, робітник, що виявив факт травмування, або сам постраждалий зобов'язаний сповістити про це

безпосередньо керівника робіт і вжити заході щодо надання першої медичної допомоги постраждалим. Необхідно також зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку, що була на момент травмування, якщо це не загрожує життю, або здоров'ю інших людей і не призведе до більш тяжких наслідків.

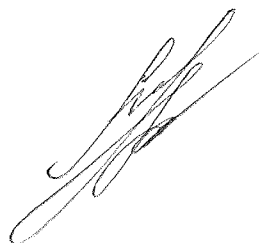
5.5. При нещасних випадках необхідно надати таку долікарську допомогу постраждалим:

– при ураженні електричним струмом, якщо постраждалий дихає рідко і судорожно, або у нього відсутні ознаки життя (не прослуховується дихання, немає пульсу, розширені зіниці очей), робити штучне дихання “рот в рот” і непрямий масаж серця (при цьому необхідно організувати виклик швидкої допомоги 9-103) при пораненні накладіть стерильну пов'язку;

– при кровотечі рану закрити стерильною пов'язкою і тримати у такому стані 3-5 хвилин. Якщо кровотеча припинилася, пов'язку закріпити бинтом;

– при переломах, ударах, вивихах і розтягуваннях забезпечити спокійне і зручне положення ушкодженої частини тіла. У всіх випадках після надання першої допомоги викликати швидку допомогу тел. 9-103.

В. о. зав. кафедри КАТП

Руслана МАКСАКОВА

ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄЄВ

Декан ЮФ

Юрій ФІЛЕЙ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 484

ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

Кафедри Машин і технологія ливарного виробництва

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «27» 12 2024 р. № 244-А

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 484
ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

Кафедри «Машини і технологія ливарного виробництва»

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дана інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для всіх викладачів кафедри машин і технології ливарного виробництва.

1.2. Вимоги даної інструкції обов'язкові для викладачів кафедри машин і технології ливарного виробництва.

1.3. Невиконання вимог інструкції розглядається як порушення виробничої, навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка», за що винні викладачі притягуються до дисциплінарної, адміністративної і матеріальної відповідальності в відповідності із законодавством України.

1.4. До роботи викладачами допускаються чоловіки та жінки, що мають відповідну вищу освіту.

1.5. Викладачі кафедри під час прийняття на роботу та періодично повинні проходити інструктаж з питань охорони праці:

- вступний інструктаж з охорони праці проводиться з викладачами, які приймаються на постійну або тимчасову роботу. Інструктаж проводиться провідним інженером з охорони праці в університеті в кабінеті охорони праці за програмою, розробленою службою ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО;

- первинний інструктаж викладача проводиться до початку роботи безпосередньо на робочому місці. Викладач також проходить навчання з охорони праці в відповідності до Положення № 3-ОП "Про порядок проведення навчання і перевірки знань, інструктажів з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників та здобувачів освіти в НУ "Запорізька політехніка", що діє в університеті;

- повторний інструктаж з охорони праці на робочому місці викладач повинен проходити 1 раз на 6 місяців;

- позаплановий інструктаж з викладачами проводиться при необхідності по розпорядженню службою ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО;

- цільовий інструктаж з охорони праці проводиться, коли виконуються роботи, безпосередньо не зв'язані з обов'язками по спеціальності (професії).

1.6. Періодичні медичні огляди проходять викладачі, які працюють безпосередньо під дією шкідливих та небезпечних приладів чи речовин.

1.7. Забороняється:

- допускати на робоче, навчальне місце особу, яка не має відношення до роботи (заняття);
- залишати без нагляду включене обладнання, електричні прилади, побутові електронагрівальні прилади;
- ремонтувати електрообладнання, електричні прилади і електромережі;
- захарачувати проходи і робочі місця сировиною, матеріалами, тарою, будь-якою продукцією;
- знаходитись на роботі і виконувати будь-яку роботу в нетверезому стані;
- для забезпечення вимог пожежо- та вибухобезпеки не палити і не користуватись відкритим

вогнем. Паління в університеті заборонено наказом Міністра освіти і науки України від 08.11.2004 р. № 855.

1.8. Завідувач кафедри зобов'язаний:

- ознайомити викладачів з посадовими обов'язками;
- показати викладачу робоче місце.

1.9. Викладач зобов'язаний:

- виконувати правила внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка»;

- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена посадовою інструкцією.

1.10. Про кожний нещасний випадок (травма виробнича, аварія) потерпілий або очевидець повинні негайно повідомити свого завідувача кафедрою, службою ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО, зберегти для розслідування обстановку на місці нещасного випадку (робоче місце) і стан обладнання таким, яким воно було на час випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю оточуючих людей і не призведе до аварії.

1.11. Бути надзвичайно уважними при пересуванні як в межах університету та і за його межами.

1.12. При озелененні робочих приміщень необхідно уникати квітів і рослин з різким запахом, не розміщувати квіти в верхній частині вікон.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. При відкритті приміщення перевірити справність замків та охоронної сигналізації (якщо приміщення нею обладнане) і не відкриті допоміжним персоналом.

2.2. Підготувати робоче місце до роботи, перевірити приміщення, при необхідності одягти спеціальний одяг.

2.3. Перевірити:

- роботу штучного освітлення (настільну лампу, підвісні та настінні світильники) шляхом включення вимикачів;

- відсутність видимих пошкоджень заземлення наявного обладнання;
- наявність первинних засобів пожежогасіння.

2.4. Про всі виявленні недоліки повідомити завідувача кафедрою.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

3.1. Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоті.

3.2. Будь-яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку. Не відволікатись сторонніми справами і розмовами та не відволікати увагу інших. Навчання проводити в приміщенні, передбаченому розкладом занять.

3.3. Навчальні процеси, які супроводжуються виділенням шкідливих речовин, необхідно виконувати при діючій вентиляційній системі і застосуванні засобів індивідуального захисту. Заняття в лабораторіях проводити за інструкцією з охорони праці для даної лабораторії або лабораторної роботи.

3.4. Всі несправності в обладнанні, системах водозабезпечення, каналізації, опалення, вентиляції, кондиціонування необхідно усувати кваліфікованим фахівцем, які мають дозвіл на виконання відповідних робіт.

3.5. Забороняється:

- зберігати та пити воду чи інші напої із посуду, чистота якого викликає сумнів або призначення яких ви не знаєте;

- працювати без належного освітлення робочого місця;

- залишати без нагляду обладнання, що працює;

- включати та вимкнути (крім аварійних випадків) обладнання, робота на якому не доручена;

- користуватись в робочих приміщеннях побутовими електроприводами та електронагрівальними приладами з відкритим нагрівальними елементами.

3.6. Викладачі повинні:

- зберігати чистоту в приміщеннях;

- знати місце знаходження аптечки;

- вміти надати першу допомогу при травмах (обробка рани, перев'язування, зупинка кровотечі, накладання пов'язок при переломах та вивихах).

3.7. Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі і довести до відома завідувача кафедри у випадках:

- відчуття дії електричного струму при доторканні до металевих частин обладнання (трубопроводів);
- припиненні подачі електроенергії, появу запаху диму та інше;
- нагрівання електроприводів, електроапаратури вище норми (наявність характерного запаху перегріву).

3.8. В разі, коли працівники залучаються до роботи по переміщенню меблів чи інвентарю (або керують такими роботами) необхідно з їх поверхні зняти предмети, які можуть впасти при переміщенні, і пам'ятати при допустимі норми підняття ваги.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1 Після завершення роботи вимкнути джерела електропостачання.

4.2 Після проведення роботи прибрати робоче місце.

4.3. Перевірити закриття вікон, водопровідних кранів.

4.4. Закрити приміщення і при необхідно здати його під охорону.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі і т.п. викладач зобов'язаний повідомити про це завідувача кафедри і діяти відповідно ситуації, що склалася, не піддаватися паніці:

- при аварії водопроводу, системи опалення, електропостачання, необхідно при можливості їх відключити, викликати робітника ремонтної служби університету за телефонами 3-37, 3-10, застосувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей;

- при наявності напруги на радіаторах, трубах, різній апаратури і т.п. необхідно негайно припинити роботу і довести до відома про це завідувача кафедри та головного енергетика за телефонами 4-17, 3-57;

- при наявності ознак горіння (дим, запах гарі) знайти місце загоряння і застосувати заходи по ліквідації джерела. В разі виникнення пожежі негайно повідомити завідувача кафедри, чергову службу університету і діяти згідно з «Інструкцією з пожежної безпеки». Провести евакуацію студентів в назначене завідувачем кафедри місце;

- в разі нещасного випадку постраждалому надати першу допомогу, при необхідності викликати швидку медичну допомогу, повідомити про нещасний випадок завідувачу кафедри та службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО.

Зав. кафедрою МіТЛВ

Валерій ІВАНОВ

ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄЄВ

В.о. декана

Євген ПАРАХНЄВИЧ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 485
ДЛЯ ЗАВІДУВАЧА НАВЧАЛЬНОЮ ЛАБОРАТОРІЄЮ,
ЗАВІДУВАЧА НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОЮ МАЙСТЕРНІ,
МАЙСТРА ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ,
СТАРШОГО ЛАБОРАНТА, ЛАБОРАНТА
кафедри «Машини і технологія ливарного виробництва»

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «27» 12 2024р. № 244-А

ІНСТРУКЦІЯ
з ОХОРОНИ ПРАЦІ № 485
**ДЛЯ ЗАВІДУВАЧА НАВЧАЛЬНОЮ ЛАБОРАТОРІЄЮ,
ЗАВІДУВАЧА НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОЮ МАЙСТЕРНІ,
МАЙСТРА ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ,
СТАРШОГО ЛАБОРАНТА, ЛАБОРАНТА**
кафедри «Машини і технологія ливарного виробництва»

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. До роботи допускаються особи, які пройшли медичний огляд при вступі на роботу, визнані придатними для виконання зазначеної роботи.

1.2. Зав. лабораторією, старший лаборант, лаборант (далі співробітники), яких приймають на роботу, повинні пройти вступний інструктаж з охорони праці і пожежної безпеки.

1.3. До початку роботи безпосередньо на робочому місці співробітник повинен пройти первинний інструктаж і інструктаж з охорони праці у відповідності до «Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань, інструктажів з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників та здобувачів освіти в НУ «Запорізька політехніка».

Про проведення первинного інструктажу і інструктажу на робочому місці робляться відповідні записи в «Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці для працівників».

При цьому обов'язкові підписи як того, кого інструктували, так і того, хто інструктував.

1.4. Повторний інструктаж із правил і прийманням безпечного ведення роботи й охорони праці співробітники повинні проходити:

- періодично, 1 раз в 6 місяців;
- при незадовільних знаннях по охороні праці не пізніше місячного строку;
- у зв'язку з допущеним випадком травматизму або порушенням вимог охорони праці, які не привели до травми.

1.5. Співробітники, які обслуговують електроустаткування, повинні користуватися такими засобами захисту: діелектричними рукавичками, килимками й діелектричними калошами або ботами, а також інструментами з ізольованими ручками.

1.6. Усі захисні засоби повинні мати клеймо з позначкою дати наступного випробування й напруги, при яким необхідно користуватися цими засобами.

1.7. Гумові захисні засоби повинні зберігатися в закритих шафах або ящиках окремо від інструмента. Необхідно запобігати впливу мастил, бензину й інших речовин, що руйнують гуму. Гумові захисні засоби перед їх застосуванням повинні бути оглянуті й очищені від бруду, а при зволоженні поверхні їх треба ретельно витерти й висушити. Забороняється

застосовувати засоби, які мають проколи й тріщини.

1.8. Співробітникам забороняється користуватися захисними засобами, які не пройшли встановлених випробувань, а також такими, строк чергового випробування яких минув.

1.9. Усі монтажні й ремонтні роботи на електричних мережах і пристроях (або біля них), а також роботи із приєднання й роз'єднання проводів співробітники повинні виконувати за умови знятого напруги.

1.10. Заміну перегорілих запобіжників співробітники повинні виконувати при знятій напрузі.

1.11. Електроінструмент, лабораторні стенди, розподільчі трансформатори співробітники повинні перевіряти один раз на місяць на відсутність замикання на корпус, на цілісність заземлюючого проводу, справність ізоляції живильних проводів.

1.12. Співробітники повинні включати в мережу електродвигуни, електроінструменти, прилади електричного висвітлення за допомогою призначених для цього апаратів і приладів (кнопок, рубильників, вимикачів автоматичних, пускачів магнітних). Забороняється включати електродвигуни, електроінструмент і прилади електричного висвітлення в електромережу шляхом скручування проводів.

ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:

- допускати на робоче, учбове місце особу, яка не має відношення до роботи (даного заняття);
- залишати без нагляду включене обладнання, електричні прилади, побутові електронагрівальні прилади;
- ремонтувати електрообладнання, електричні прилади і електромережі;
- захаращувати проходи, проїзди і робочі місця сировиною, матеріалами, тарою, будь-якою продукцією;
- знаходитись на роботі і виконувати будь-яку роботу в нетверезому стані.

Для забезпечення вимог пожежо- та вибухобезпеки не палити і не користуватись відкритим вогнем. Паління в університеті заборонено наказом Міністра освіти і науки України від 08.11.2004 №855.

1.13. Співробітники зобов'язані:

- виконувати правила внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка»;
- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена посадовою інструкцією.

1.14. Про кожний нещасний випадок (травма виробнича, аварія) потерпілий або очевидець повинні негайно повідомити свого завідувача кафедрою, а потім службу з ПТБ, ОП та ВО, зберегти для розслідування обстановку на місці нещасного випадку (робоче місце) і стан обладнання таким, яким воно було на час випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю оточуючих людей і не призведе до аварії.

1.15. Бути надзвичайно уважними при пересуванні як в межах університету так і за його межами.

1.16. При озелененні робочих приміщень необхідно уникати квітів і рослин з різким запахом, не розмішувати квіти в верхній частині вікон.

1.18. Піклуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за недотримання правил охорони праці.

1.19. Особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Співробітники перед початком роботи повинні перевірити справність електроустаткування, пускових приладів, заземлення й ін. Перевірити справність ручного інструмента.

2.2. Перевірити справність освітлювальних приладів, електропроводки й світильників, ламп. Відрегулювати місцеве висвітлення так, щоб робоча зона була добре освітлена, а світло не сліпило очі.

2.3. Для підготовки робочого місця при роботах із частковим або повним зняттям напруги необхідно виконувати такі технічні заходи:

- провести необхідні відключення й вжити заходів, що перешкоджають подачі напруги до місця роботи внаслідок помилкового або довільного включення комутаційної апаратури (установити механічний запор приводів вимикачів, рубильників і роз'єднувачів, ізоляційні прокладки в рубильниках і ін.);

- вивісити плакати: «Не включати - працюють люди», «Не включати - робота на лінії»,
- приєднати переносні заземлення до заземлюючого пристрою;
- перевірити відсутність напруги на струмопровідних частинах, які повинні бути заземлені;

- заземлити струмопровідні частини (безпосередньо після перевірки відсутності напруги), включити заземлюючі ножі при їх відсутності накласти переносне заземлення;

- відгородити робоче місце й вивісити плакати: «Стій - висока напруга!», «Працювати тут»;

- при необхідності, відгородити струмопровідні частини, які залишилися під напругою.

2.4. Перевірити покажчиком напруги або переносним вольтметром відсутність напруги в електроустановках до 1000 В.

2.5. Перевірити справність покажчика напруги на відсутність напруги. При цьому користуються діелектричними рукавицями.

2.6. Необхідно постійно стежити за надійністю приєднання й справністю заземлюючого пристрою.

Забороняється використовувати для заземлення будь-які провідники, не призначені для цієї мети, а також приєднувати заземлення скруткою.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоті.

3.2. Будь-яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку. Не відволікатись сторонніми справами і розмовами та не відволікати увагу інших. Навчання проводити в приміщенні, передбаченому розкладом занять.

3.3. Учебні процеси, які супроводжуються виділенням шкідливих речовин, необхідно виконувати при діючій вентиляційній системі і застосуванні засобів індивідуального захисту. Заняття в лабораторіях проводити за, інструкцією з охорони праці для-даної лабораторії або лабораторної роботи.

3.4. Всі несправності в обладнанні, системах водозабезпечення, каналізації, опалення, вентиляції, кондиціонування, необхідно усувати кваліфікованими фахівцями, які мають дозвіл на виконання відповідних робіт.

3.5. Забороняється:

- зберігати та пити воду чи інші напої із посуду, чистота якого викликає сумнів, або призначення яких ви не знаєте;

- працювати без належного освітлення робочого місця;

- залишати без нагляду обладнання, що працює;

- включати та виключати (крім аварійних випадків) обладнання, роботу на якому не доручена;

- користуватись в робочих приміщеннях побутовими електроприладами та електронагрівальними приладами з відкритим нагрівальними елементами, коли це є необхідно для учебного процесу;

- зберігати чистоту в приміщеннях;

- знати місце знаходження аптечки;

- вміти надати першу допомогу при травмах (обробка рани, перев'язування, зупинка кровотечі, накладання пов'язок при переломах та вивихах).

3.6. Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі і довести до відома завідувача кафедри у випадках:

- відчуття дії електричного струму при доторканні до металевих частин обладнання (трубопроводів);

- припиненні подачі електроенергії, появи запаху диму та ін.;

- нагріванні електропроводів, електроапаратури вище норми (наявність характерного запаху перегріву).

3.7. В разі, коли співробітники залучаються до роботи по переміщенню меблів чи інвентарю, (або керують такими роботами) необхідно з їх поверхні зняти предмети, які можуть впасти при переміщенні, і пам'ятати про допустимі норми підняття ваги.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Відключити всі електроспоживачі.

4.2. Привести в порядок робоче місце.

4.3. Перевірити закриття вікон, кватирки, водопровідних кранів, відключити вентиляцію та освітлення.

4.4. Закрити приміщення і при необхідності здати його під охорону.

4.5. В разі виявлення недоліків повідомити про них завідувача кафедри.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі і т.п. викладач зобов'язаний повідомити про це завідувача кафедри і діяти відповідно ситуації, що склалася, не піддаватися паніці:

- при аварії водопроводу, системи опалення, електропостачання, необхідно при можливості їх відключити, викликати робітника ремонтної служби університету за телефонами 3-37,3-57 застосовувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей;

- при наявності напруги на радіаторах, трубах, різній апаратурі і т.п. необхідно негайно припинити роботу і довести до відома про це завідувача кафедри, головного енергетика за телефонами 3-57, 2-04;

- при наявності ознак горіння (дим, запах гарі) знайти місце загоряння і застосувати заходи для ліквідації джерела. В разі виникнення пожежі негайно повідомити завідувача кафедри, чергову службу університету (тел. 3-10) та пожежно-рятувальної служби (тел. 9-101) і діяти згідно з «Інструкцією з пожежної безпеки». Провести евакуацію здобувачів освіти в безпечне місце;

- в разі нещасного випадку постраждалому надати першу допомогу, при необхідності викликати швидку медичну допомогу (тел. 9-103), повідомити про випадок завідувачу кафедри.

Зав. кафедри МіТЛВ

Валерій ІВАНОВ

ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄСВ

В.о. декана

Євген ПАРАХНЄВИЧ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 486
ПРИ ВИКОНАННІ РОБІТ В ЛАБОРАТОРІЇ
«СПЕЦІАЛЬНИХ МЕТОДІВ ЕЛЕКТРОМЕТАЛУРГІЇ»
кафедри "Машини і технологія ливарного виробництва"

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Затверджено
Наказ ректора
НУ «Запорізька політехніка»
від «27» 12 2024 р. №244-А

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 486
при виконанні робіт в лабораторії
“Спеціальних методів електрометалургії”

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Дана інструкція діє в лабораторії “Спеціальних методів електрометалургії”.

1.2 До роботи в лабораторії допускаються:

- співробітники кафедри, які знають свої функціональні обов’язки, пройшли відповідний інструктаж з обов’язковим особистим підписом в журналі інструктажів;

- здобувачі освіти, що вивчили правила роботи, пройшли відповідний інструктаж з обов’язковим особистим підписом в журналі реєстрації первинного інструктажу з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності і під керівництвом співробітника кафедри.

1.3 Первинний, повторний, позаплановий та цільовий інструктажі проводить безпосередньо керівник робіт і завершуються усним опитуванням з відміткою в журналі інструктажів.

1.4 Журнали реєстрації інструктажів з питань охорони праці є юридичними документами і повинні бути пронумеровані, прошнуровані та скріплені печаткою.

1.5 Перед початком роботи треба перевірити справність інструментів, приладів, обладнання і захисних засобів.

1.6 Забороняється самовільно проводити будь-які роботи на електрообладнанні, електроустановках і ін.

1.7 Забороняється самовільно проводити ремонт електрообладнання, перевірку наявності напруги, заміну запобіжників і ін.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 Підготовка робочих місць в лабораторії повинна здійснюватись заздалегідь з урахуванням вимог санітарно-медичних норм з виключенням безпечних для здоров’я робіт. Ті частини конструкцій, які можуть бути джерелом небезпеки, повинні бути позначені знаками безпеки.

2.2 Перед початком роботи на розривних машинах та твердомірах треба перевірити стан всіх вузлів. Забороняється початок роботи, якщо обладнання не справне.

2.3 Забороняється працювати без засобів захисту, а також на несправному обладнанні.

2.4 Вмикати напругу дозволяється лише при справному обладнанні і при наявності дозволу майстра навчального виробництва.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

3.1 Не порушувати самим і зупиняти порушників правил безпеки роботи.

3.2 Не чіпати, не вмикати, та не вимикати без дозволу керівника робіт рубильники, перемикачі, кнопки та інше.

3.3 негайно доповідати керівнику робіт (викладачеві, зав. лабораторії, старшому лаборанту) про помічені несправності, ушкодження та про відсутність запобіжних елементів на обладнанні.

3.4 Не ходити без потреби по лабораторії, не відволікати працюючих без крайньої необхідності, не залишати без уваги свою роботу, не залишатись одному в лабораторії при випробуваннях.

3.5 Під час роботи не вимикайте і не обривайте провід захисного заземлення, а при наяві обриву не доторкуйтесь до корпусу обладнання.

3.6 Не залишайте без догляду увімкнене обладнання.

3.7 При випробуванні зразків при мінусовій температурі дозволяється використовувати лише рідкий азот, ні в якому разі рідкий кисень та рідке повітря.

3.8 При випробуванні зразків на стиснення необхідно установити огорожу.

3.9 Для установки зразка у маятниковому копрі треба прийняти спеціальні пристрої.

3.10 При випробуванні крихких зразків (чавун, загартована сталь то що) треба встановити захисну огорожу.

3.11 Не підбирати зруйновані зразки у зоні маятника при піднятому маятнику.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1 Після завершення роботи вимкнути джерела електропостачання.

4.2 Після проведення робіт прибрати робоче місце.

4.3 Очистити кристалізатор і піддон від залишків металу і шлаку.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 При виникненні аварійної ситуації робітник зобов'язаний зупинити роботу, відключити установку.

5.2 Якщо при торканні до не струмоведучих частин обладнання відчувається електричний струм, необхідно вимкнути обладнання, вивісити попереджувальний знак, доповісти зав. лабораторії.

5.3 Робітник в праві відмовитись від роботи, якщо склалася небезпечна виробнича ситуація.

5.4 В разі виникнення пожежі необхідно:

- вимкнути електромережу головним рубильником, повернувши ручку на себе;

- оповістити присутніх в лабораторії і вивести зайвих з приміщення;

- розпочати гасити пожежу наявними або підручними засобами: піском, вогнегасником, збивати полум'я шляхом обгортання ковдрою, пальтом або іншими мало займистими матеріалами, щоб зменшити доступ повітря до місць загорання. Вогнегасники для цієї мети використовувати не можна;

при неможливості ліквідації пожежі оповісти пожежно-рятувальну службу по тел. 101, 9-101;

- сповістити про пожежу службу охорони та зв'язку: тел. 3-10.

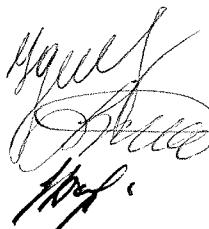
Зав. кафедри МІТЛВ

Валерій ІВАНОВ

ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

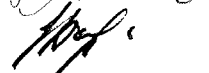
Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСЬВ

В.о. декана

Євген ПАРАХНЕВИЧ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 487
ПРИ РОБОТІ НА МЕТАЛОРІЗУЮЧИХ ВЕРСТАТАХ
кафедри "Машини і технологія ливарного виробництва"

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «27» 12 2024р. №244-А

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ №487 ПРИ РОБОТІ НА МЕТАЛОРІЗУЮЧИХ ВЕРСТАТАХ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1 До роботи допускаються особи, які пройшли навчання та інструктаж по з охорони праці та пожежної безпеки.
- 1.2 Робітник повинен прослухати вступний інструктаж при прийнятті на роботу, а також повторний один раз у три місяці.
- 1.3 Забороняється знаходитись в приміщенні особам у нетверезому стані.
- 1.4 Всі робітники повинні виконувати вимоги забороняючих та попереджуючих написів та знаків по ТБ..
- 1.5 Працівники зобов'язані турбуватись про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці та нещасний випадок.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 2.1 Рукава одягу повинні бути підібрані, манжети рукава застебнуті на гудзики, не рекомендується їх зав'язувати торочкою.
- 2.2 Волосся повинно бути заховане під головний убір.
- 2.3 Робоче місце біля верстата повинно бути добре освітлено.
- 2.4 Верстат повинен бути заземленим.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

- 3.1 Під час роботи на верстаті не відволікайтесь на окремі справи або розмови.
- 3.2 Забороняється працювати тупим або несправним інструментом і торкатись пальцями вістря ріжучих кромок.
- 3.3 Забороняється проводити змазку та ремонт верстата та його приводних механізмів на ходу.
- 3.4 Забороняється залишати працюючий верстат або відходити від верстата до повної його зупинки.
- 3.5 Робоче місце біля верстата не повинно бути загромождено.
- 3.6 Перед початком роботи на верстаті повинна бути старанно перевірена справність механізмів, ріжучий інструмент, різці, свердла, зрізи повинні бути надійно закріплені у патроні, різцетримачі, на оправці і проведено змащення усіх рухомих частин верстата.
- 3.7 При проведенні робіт із створенням неперервної стружки, її необхідно збирати тільки гачком та не допускати обертання стружки зі свердлом на вертикальному верстаті і виробом на токарному верстаті.
- 3.8 Виріб, який підлягає свердлінню, забороняється притримувати рукою, виріб повинен кріпитися в тисках або іншим прилаштуванням.
- 3.9 Забороняється ручне гальмування верстата при відключенні двигуна.
- 3.10 Під час роботи верстата на ньому не повинні знаходитися сторонні предмети, інструменти та ін.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1 Після закінчення роботи вимкнути джерела електро- постачання робочого місця.
4.2 Привести у порядок робоче місце і здати відповідальному або викладачеві.
4.3 Вимкнути вимикачі електромережі.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 Якщо при дотику до неструмоведучих частин відчувається струм, необхідно вимкнути джерело електропостачання робочого місця або голосно сповістити про вимкнення загального рубильника. Повідомити про несправність керівникові навчання.

5.2 В разі виникнення пожежі необхідно:

- вимкнути електромережу головним рубильником;
- оповістити присутніх в приміщенні і вивести зайвих;
- розпочати гасити пожежу наявним або підручними засобами;
- при неможливості ліквідації пожежі оповістити особовий склад і сповістити пожежну службу по тел. 9-101;
- сповістити про пожежу адміністрацію кафедри, службу охорони та зв'язку: 3-10.

Зав. кафедрою МіТЛВ

Валерій ІВАНОВ

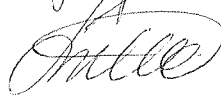
ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСЕВ

В.о. декана

Євген ПАРАХНЕВИЧ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 488
ПРИ РОБОТІ НА ІНДУКЦІЙНИХ ПЕЧАХ
кафедри "Машини і технологія ливарного виробництва"

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «27» 12 2024р. № 244-А

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 488
ПРИ РОБОТІ НА ІНДУКЦІЙНИХ ПЕЧАХ
КАФЕДРИ МІТЛВ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Робота на печах повинна проводитись відповідно з правилами та нормами обслуговування електротехнічних установок та вимогами техніки безпеки, діючих у лабораторіях інституту, експлуатуючих печі та їх обладнання. При роботі на печі необхідно твердо знати та пам'ятати основні правила від яких залежить нормальна робота печі та безпека обслуговуючого персоналу.

1.2 Не рекомендується виконувати будь – які роботи (довантажування, вирівнювання шихти, забирання проб, запровадження присадок, замір температури металу та ін.) при включеній печі.

1.3 У випадку необхідності виконання цих операцій без вимкнення печі, роботу виконують у азбестових рукавицях на товстій сукопній прокладці.

1.4 Первинний, повторний, позаплановий та цільовий інструктажі проводить безпосередньо керівник і завершуються усним опитуванням з відміткою в журналі інструктажів.

1.5 Працівники зобов'язані турбуватись про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці та нещасний випадок.

2 ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 Інструменти повинні мати ізольовані ручки. Стояти необхідно на гумовому килимі.

2.2. Усі роботи з рідким металом плавильщик та особа, приймаючи участь у плавці металу, повинні виконувати у спецодязі, рукавицях та захисних окулярах.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1 Під час роботи печі забороняється знаходитись на плавильній дільниці особам із числа студентів, співробітників лабораторії не приймаючих безпосередню участь у плавці металу.

3.2 Плавку металу у печі необхідно виконувати при відкритому люці аварійного колодязя для зливу металу. Пісок у аварійному колодязі повинен бути сухим.

3.3 Управляти роботою печі, а також проводити експлуатацію та ремонт електрообладнання та електричної частини повинні особи, спеціально призначені із числа електриків лабораторії ознайомленими з устроєм печі, принципом роботи електричної схеми та даною інструкцією.

3.4 Усі роботи по ремонту печі та її обладнання повинні виконувати при знятому напруженні, при цьому повинні бути прийняті міри, які виключають можливість випадкового включення напруги.

3.5 Поблизу печі, у приміщенні конденсаторної батареї, повинні бути встановлені ящики з піском, вогнегасники та ін. інвентар. Ліквідація загорання виконується тільки при вимкненій печі.

3.6 Перед кожним пуском печі до роботи необхідно старанно оглянути тигель печі. Тигель не повинен мати тріщин, випуклостей, провалів. При експлуатації печі не допускаються механічні удари по футерівці. Якщо на внутрішній поверхні тигля знайдені місцеві поглиблення та тріщини, їх необхідно ліквідувати шляхом підварки. Знос стінок тигля не повинен перебільшувати 20 – 25% від їх початкових товщин, після чого тигель повинен бути замінено новим.

3.7 Після монтажу та тривалої зупинки печі необхідно:

- оглянути індуктор, продути його стиснутим повітрям для видалення пилу;

- провітрити з'єднання водопідводящих шлангів та пустити воду до індуктору та

водоохолоджувальних кабелів;

Після пуску води перевірити проходження її через кожний шланг у окремі. По манометру перевірити тиск.

3.8 Щити управління та панель з контакторами та апаратурою повинні систематично зазнавати огляд, під час якого необхідно:

- переконатись у налагодженості усіх елементів;
- перевірити відстань блок – контактів контакторів, а також зажимів та з'єднань;
- при заміні запобіжників користуватись гумовими рукавичками.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1 Вимкнути всі печі.

4.2 Прибрати робочі місця від бруду та окалини.

4.3 Вимкнути загальний рубильник електропостачання.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 При пожежі чи загоранні необхідно:

- приступити до гасіння пожежі наявними засобами пожежегасіння;
- викликати пожежну допомогу по тел. 9101;
- сповістити чергового служби охорони та зв'язку по тел. 3-10.

Зав. кафедрою МіТЛВ

ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Начальник юридичного відділу

В.о. декана

Валерій ІВАНОВ

Тетяна УДОВЕНКО

Максим ДЄЄВ

Євген ПАРАХНЄВИЧ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 489
ПРИ ВИКОНАННІ РОБІТ В ЛАБОРАТОРІЇ
МЕХАНІЧНИХ ВИПРОБУВАНЬ
кафедри "Машини і технологія ливарного виробництва"

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «27» 12 2024р. №244-А

**ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № _____
ПРИ ВИКОНАННІ РОБІТ В ЛАБОРАТОРІЇ
МЕХАНІЧНИХ ВИПРОБУВАНЬ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Дана інструкція діє в лабораторії механічних випробувань..

1.2 До роботи в лабораторії допускаються:

- співробітники кафедри, які знають свої функціональні обов'язки, пройшли відповідний інструктаж з обов'язковим особистим підписом в журналі інструктажів;
- здобувачі освіти, що вивчили правила небезпечної роботи, пройшли відповідний інструктаж з обов'язковим особистим підписом в журналі первинного інструктажу з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності під керівництвом співробітника кафедри.

1.3 Первинний, повторний, позаплановий та цільовий інструктажі проводить безпосередньо керівник робіт і завершуються усним опитуванням з відміткою в журналі інструктажів.

1.4 Журнали реєстрації інструктажів з питань охорони праці є юридичними документами і повинні бути пронумеровані, прошнуровані та скріплені печаткою.

1.5 Перед початком роботи треба перевірити справність інструментів, приладів, обладнання і захисних засобів.

1.6 Забороняється самовільно проводити які-небудь роботи на електрообладнанні, електроустановках та ін.

1.7 Забороняється самовільно проводити ремонт електрообладнання, перевірку.

1.8 Працівники зобов'язані турбуватись про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці та нещасний випадок.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Підготовка робочих місць в лабораторії повинна здійснювати заздалегідь з урахуванням вимог санітарно-медичних норм з виключенням безпечних для здоров'я робіт. Ті частини конструкцій, які можуть бути джерелом небезпеки, повинні бути позначені знаками безпеки.

2.2. Перед початком роботи на обладнанні лабораторії треба перевірити стан всіх вузлів. Забороняється починати роботу, якщо обладнання несправне.

2.3 Забороняється працювати без засобів захисту, а також на несправному обладнанні.

2.4 Вмикати напругу дозволяється лише при справному обладнанні і при наявності дозволу майстра установки.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

3.1 Не порушувати самим і зупиняти порушників правил безпеки роботи.

3.2 Не чіпати, не вмикати, та не вимикати без дозволу керівника робіт рубильники, перемикачі, кнопки та інше.

3.3 Негайно доповідати керівнику робіт (викладачеві, зав. лабораторії, старшому лаборанту) про помічені несправності, ушкодження та про відсутність запобіжних елементів на обладнанні.

3.4 Не ходити без потреби по лабораторії, не відволікати працюючих без крайньої необхідності, не залишати без уваги свою роботу, не залишатись одному в лабораторії при випробуваннях.

3.5 Під час роботи не вимикайте и не обривайте дріт захисного заземлення, а при виявленні обриву не торкайтесь до корпусу обладнання.

3.6 Не залишайте без догляду увімкнене обладнання.

3.7 При випробуваннях зразків при мінусовій температурі дозволяється використовувати лише рідкий азот, ні в якому разі рідкий кисень та рідке повітря.

3.8 При випробуванні зразків на стиснення необхідно установити огорожу.

3.9 Для установки зразка у маятниковому копрі треба використовувати спеціальні пристрої.

3.10 При випробуванні крихких зразків (чавун, загортована сталь тощо) треба встановити захисну огорожу.

3.11 Не підбирати зруйнованні зразки у зоні маятника якщо він підійнятий.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1 Після завершення роботи вимкнути джерела електропостачання.

4.2 Після проведення роботи прибрати робоче місце.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 При виникненні аварійної ситуації робітник зобов'язаний зупинити роботу і відключити установку.

5.2 Якщо при торканні до неструмопровідних частин обладнання відчувається електричний струм, необхідно вимкнути обладнання, повісити попереджувальний знак, доповісти зав. лабораторії.

5.3 Робітник має право відмовитись від роботи, якщо склалася небезпечна виробнича ситуація.

5.4 В разі виникнення пожежі необхідно:

- вимкнути електромережу головним рубильником, повернувши ручку на себе;
- оповісти присутніх в лабораторії і вивести зайвих з приміщення;
- розпочати гасити пожежу наявними або підручними засобами: піском, вогнегасником, збивати полум'я шляхом обгортання ковдрою, пальтом або іншими матеріалами, що мало займаються, щоб зменшити доступ повітря до місць загоряння. Вогнегасники для цієї мети використовувати не можна;

- при неможливості ліквідації пожежі оповістити особовий склад і сповістити пожежну службу по тел. 9-101;

- сповістити про пожежу чергового служби охорони та зв'язку: тел. 3-10.

Зав. кафедри МіТЛВ

Валерій ІВАНОВ

ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄСВ

В.о. декана

Євген ПАРАХНЄВИЧ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 490
ПРИ РОБОТІ НА ЗАТОЧУЮЧИХ ТА
АБРАЗИВНО-ВІДРІЗНИХ ВЕРСТАТІВ
кафедри "Машини і технологія ливарного виробництва"

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «27» 12 2024р. №244-А

**ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ №490
ПРИ РОБОТІ НА ЗАТОЧУЮЧИХ ТА
АБРАЗІВНО-ВІДРІЗНИХ ВЕРСТАТАХ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. До роботи допускаються особи, які пройшли навчання, медогляд та інструктаж з охорони праці.

1.2. Робітник повинен прослухати інструктаж при поступленні на роботу, первинний на робочому місці, а також повторний один раз у три місяці.

1.3 Працювати дозволяється на верстатах, до котрих допущено.

1.4 Біля верстата повинна бути дерев'яна штахетина.

1.5 Робітник зобов'язаний утримувати в чистоті робоче місце.

1.6 Працівники зобов'язані турбуватись про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці та нещасний випадок.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 Працювати дозволяється тільки в спеціальному одязі. Манжети рукавів повинні бути застебнутими, волосся підібране під головним убором.

2.2 Забороняється працювати у рукавицях.

2.3 Потрібно переконавшись у тому, що ізоляція проводів справна, а всі неізольовані місця закриті, огорожені.

2.4 Спробувати верстат на холостому ході.

2.5 Перевірити справність та наявність дерев'яної штахети, захисного заземлення, пускового та зупиночного улаштувань, переконавшись, що не відбувається само відкнення верстата та безвідмовно виконується його зупинка.

2.4 Перевірити справність захисних улаштувань, патронів, шківів.

2.5 Про всі побачені несправності негайно повідомити зав. лабораторією та без його дозволу не працювати.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1 Перед вмиканням верстата переконайтеся в тому, що пуск його нікому не загрожує.

3.2 При роботі використовувати захисні окуляри.

3.3 Прибирання стружки виробляється щіткою. Вбирати стружку руками та видувати ротом забороняється.

3.4 Не робити самотужки ремонт верстата.

3.5 При закінченні подачі електроенергії виключити рубильник та різальний інструмент вивести із робочого положення.

3.6 Забороняється працювати на верстатах у рукавицях.

3.7 Не торкатися до частин, що обертаються, руками, не обпіратися на верстат під час його роботи.

3.8 Під час роботи верстата не одівати провідні ремені.

3.9 Не установлювати та не знімати деталі при роботі верстата.

3.10 Забороняється триматися рукою за деталь при свердленні, перевіряти та заміряти деталь, що обробляється, на ходу верстата.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1 Вимкнути станок, прибрати стружку.

4.2 Прибрати робоче місце.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 При виникненні аварійної ситуації робітник повинен припинити роботу, відключити від мережі верстат, прийняти міри, щоб другий робітник не міг потрапити в аварійну ситуацію (загородити, вивісити попереджувачий знак), повідомити зав. лабораторії.

5.2 Якщо при торканні до не струмопровідних частин верстата відчувається електричний струм необхідно відключити верстат, повісити попереджувачий знак, повідомити зав. лабораторії.

5.3 При виникненні пожежі робітник повинен відключити верстат, при необхідності викликати пожежну допомогу по тел. 9101, повідомити зав. лабораторії, приступити до гасіння пожежі (вогнегасником, піском), 3-10.

5.4 Робітник може відмовитись від дорученої йому роботи, якщо склалася складна небезпечна виробнича ситуація.

5.5 При травмуванні необхідно покликати меддопомогу по тел. 9103 та повідомити зав. лабораторією.

5.6 При пораненні не стирати землю, пісок та ін., не промивати рану водою, не засипати порошком, не замотувати брудною ганчіркою. Рану перев'язувати стерильним пакетом. При сильній кровотечі підняти поранену кінцівку вгору, зробити стискання кровеносних судин, накласти джгут.

Зав. кафедри МіТЛВ

Валерій ІВАНОВ

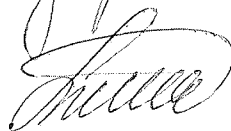
ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄЄВ

В.о. декана

Євген ПАРАХНЄВИЧ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 491
ПРИ ВИКОНАННІ РОБІТ В ЛАБОРАТОРІЇ
ТЕХНОЛОГІЧНИХ ВИМІРЮВАНЬ ТА
АВТОМАТИЗАЦІЇ ЛИВАРНОГО ВИРОБНИЦТВА
кафедри "Машини і технологія ливарного виробництва"

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від « 27 » 12 2024р. № 244-А

**ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № _____
ПРИ ВИКОНАННІ РОБІТ В ЛАБОРАТОРІЇ
ТЕХНОЛОГІЧНИХ ВИМІРЮВАНЬ ТА
АВТОМАТИЗАЦІЇ ЛИВАРНОГО ВИРОБНИЦТВА**

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 В даній лабораторії знаходяться учбові стенди для практичного навчання здобувачів вищої освіти з питань вивчення і вимірювань температур, контролю, автоматичного регулювання та управління агрегатами лиття, виробничими операціями технологічного процесу та інші.

1.2 До роботи залучаються повнолітні громадяни обох статей, яким за проходженням медогляду за станом здоров'я не забороняється виконувати вищезазначенні роботи.

1.3 До роботи на лабораторних установках та іншому обладнанні лабораторії допускаються:

- співробітники кафедри, які знають свої функціональні обов'язки, пройшли відповідний інструктаж з обов'язковим особистим підписом в журналі інструктажів;
- здобувачі освіти, що вивчили правила небезпечної роботи, пройшли відповідний інструктаж з обов'язковим особистим підписом в журналі первинного інструктажу з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності під керівництвом співробітника кафедри.

1.4 Первинний, повторний, позаплановий та цільовий інструктажі проводить безпосередньо керівник робіт і завершуються усним опитуванням з відміткою в журналі інструктажів.

1.5 Працівники зобов'язані турбуватись про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці та нещасний випадок.

2 ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 Підготовка робочих місць в лабораторії повинна здійснюватись заздалегідь з урахуванням вимог санітарно-медичних норм з виключенням безпечних для здоров'я робіт. Ті частини конструкцій, які можуть бути джерелом небезпеки, повинні бути позначені знаками безпеки у відповідності з вимогами ДСТУ 150 6309:2007.

2.2 На робочих місцях для виконання робіт повинні знаходитись тільки необхідні та працездатні апарати, інструменти та прилади. Використання іншого обладнання категорично заборонено.

2.3 Перевірка працездатності апаратів, інструментів та приладів для небезпечного використання, повинна здійснюватись допоміжним персоналом кафедри систематично, а в разі необхідності із залученням повіряючих органів. Дозвіл на застосування нештатних спеціальних інструментів та приладів повинно надаватись експертною комісією у вигляді акту з підписом працівника відділу охорони праці.

2.4 У приміщенні лабораторії не повинно бути неврахованого зайвого обладнання, що є джерелом небезпеки. Категорично забороняється накопичування та безладне розташування обладнання. Проходи в лабораторії повинні бути вільними.

3 ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1 Не порушувати самим і зупиняти порушників правил безпеки роботи.

3.2 Не чіпати, не вмикати, та не вимикати без дозволу керівника робіт рубильники, перемикачі, кнопки та інше.

3.3 негайно доповідати керівнику робіт (викладачеві, зав. лабораторії, старшому лаборанту) про помічені несправності, ушкодження та про відсутність запобіжних елементів на обладнанні.

3.4 Не ходити без потреби по лабораторії, не відволікати працюючих без крайньої необхідності, не залишати без уваги свою роботу, не залишатись одному в лабораторії при випробуваннях.

3.5 При роботі на стендах суворо додержуватись заходів безпеки, що наведені в інструкціях по їх експлуатації.

3.6 При виконанні робіт необхідно дбайливо відноситись до обладнання, слідкувати за правильним освітленням робочого місця.

3.7 В разі вчинення нещасного випадку, необхідно, швидко надати пошкодженому першу допомогу і сповістити про це керівника робіт.

3.8 Забороняється працювати в лабораторії одному. Обов'язкова присутність інших осіб.

3.9 Не допускати загромодження проходів і виходів з лабораторії та місць вимикання електроджерел.

3.10 Вмикати і вимикати електричне обладнання тільки з дозволу викладача.

4 ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1 Після завершення роботи вимкнути джерела електропостачання робочого місця.

4.2 Привести у порядок робоче місце і здати відповідальному за лабораторію або викладачеві.

4.3 Розставити стільці на відповідні місця і забрати власні речі.

5 ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 Якщо при дотику до неструмопровідних частин лабораторного обладнання відчувається електричний струм, необхідно вимкнути лабораторний стіл, вийняти штепсель з електричної розетки або голосно сповістити на вимкнення загального рубильника. Повідомити про несправність приладу керівникові навчання.

5.2 В разі виникнення пожежі необхідно:

- вимкнути електромережу головним рубильником, повернувши ручку на себе;
- оповісти присутніх в лабораторії і вивести зайвих з приміщення;
- розпочати гасити пожежу наявними або підручними засобами: піском, вогнегасником, збивати полум'я одягом, а якщо можливо – заливати водою;
- при загоранні одягу потерпілому необхідно припинити інтенсивно рухатись і гасити полум'я шляхом обгортання ковдрою, пальтом або іншими малозаймистими матеріалами, щоб зменшити доступ повітря до місць загорання. Вогнегасники для цієї мети використовувати не можна;
- сповістити про пожежу адміністрацію кафедри по тел. 4-17, чергова частина по тел. 3-10.
- при неможливості ліквідації пожежі оповістити службу охорони та зв'язку по тел. 3-10.

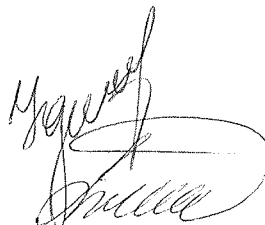
Зав. кафедрою МіТЛВ

Валерій ІВАНОВ

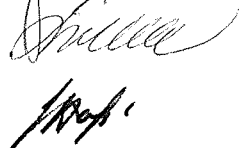
ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСЕВ

В.о. декана

Євген ПАРАХНЕВИЧ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 492
ПРИ ВИКОНАННІ РОБІТ В ЛАБОРАТОРІЇ
«ФІЗИКО-ХІМІЯ МЕТАЛУРГІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»
кафедри "Машини і технологія ливарного виробництва"

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «27» 12 2024р. № 244-А

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 492
ПРИ ВИКОНАННІ РОБІТ В ЛАБОРАТОРІЇ
«ФІЗИКО-ХІМІЯ МЕТАЛУРГІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»**

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Дана інструкція діє в лабораторії «Фізико-хімії металургійних систем та процесів».

1.2 В даній лабораторії знаходяться учбові стенди для практичного виконання здобувачами вищої освіти лабораторних робіт з «Фізико-хімії металургійних систем та процесів».

1.3 До роботи залучаються повнолітні громадяни обох статей, яким за проходженням медогляду за станом здоров'я не забороняється виконувати вищезазначені роботи.

1.4 До роботи на лабораторних стендах та іншому обладнанні лабораторії допускаються:

- співробітники кафедри, які знають свої функціональні обов'язки, пройшли відповідний інструктаж з обов'язковим особистим підписом в журналі інструктажів;
- здобувачі освіти, що вивчили правила небезпечної роботи, пройшли відповідний інструктаж з обов'язковим особистим підписом в журналі первинного інструктажу з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності під керівництвом співробітника кафедри.

1.5 Первинний, повторний, позаплановий та цільовий інструктажі проводить безпосередньо керівник робіт і завершуються усним опитуванням з відміткою в журналі інструктажів.

1.6 Журнали реєстрації інструктажів з питань охорони праці є юридичними документами і повинні бути пронумеровані, прошнуровані та скріплені печаткою.

1.7 На робочому місці крім реактивів повинні бути засоби першої медичної допомоги: пластир, пакет з марлею, вата, 1-2 бинти, ножиці, чиста серветка.

2 ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 Підготовка робочих місць в лабораторії повинна здійснюватись заздалегідь з урахуванням вимог санітарно-медичних норм з виключенням безпечних для здоров'я робіт. Ті частини конструкцій, які можуть бути джерелом небезпеки, повинні бути позначені знаками безпеки у відповідності з вимогами ДСТУ 150 6309: 2007.

2.2 На робочих місцях для виконання робіт повинні знаходитись тільки необхідні та працездатні апарати, інструменти та прилади. Використання іншого обладнання категорично заборонено.

2.3 Перевірка працездатності апаратів, інструментів та приладів для небезпечного використання, повинна здійснюватись допоміжним персоналом кафедри систематично, а в разі необхідності із залученням повіряючих органів. Дозвіл на застосування нештатних спеціальних інструментів та приладів повинно надаватись експертною комісією у вигляді акту з підписом працівника відділу охорони праці.

2.4 У приміщенні лабораторії не повинно бути неврахованого зайвого обладнання, що є джерелом небезпеки. Категорично забороняється накопичування та безладне розташування обладнання. Проходи в лабораторії повинні бути вільними.

2.5 Приступаючи до роботи в лабораторії необхідно вивчити інструкцію по роботі на обладнанні, побудову і хід виконання лабораторної роботи в цілому.

2.6 При виявленні будь-яких несправностей треба негайно повідомити керівника робіт.

3 ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

3.1 Не порушувати самим і зупиняти порушників правил безпеки роботи.

3.2 Не чіпати, не вмикати, та не вимикати без дозволу керівника робіт рубильники, перемикачі, кнопки та інше.

3.3 Негайно доповідати керівнику робіт (викладачеві, зав. лабораторії, старшому лаборанту) про помічені несправності, ушкодження та про відсутність запобіжних елементів на обладнанні.

3.4 Не ходити без потреби по лабораторії, не відволікати працюючих без крайньої необхідності, не залишати без уваги свою роботу, не залишатись одному в лабораторії при випробуваннях.

3.5 При роботі на стендах суворо додержуватись заходів безпеки, що наведені в інструкціях по їх експлуатації.

3.6 При виконанні робіт необхідно дбайливо відноситись до обладнання, слідкувати за правильним освітленням робочого місця.

3.7 Хімічні реакції необхідно виконувати у таких кількостях та концентрації, у такій посуді та приладах і у тих умовах, як того потребує методичні вказівки.

3.8 При виникненні будь-яких несправностей необхідно зупинити роботу і звернутися за поясненням до керівника.

3.9 Взав речовину для досліду необхідно звернути увагу на етикетку, уважно прочитати і, коли щось не ясно, з'ясувати у вихователя.

3.10 Забороняється виконувати дослід у брудній посуді.

3.11 Забороняється без дозволу пробувати на смак або запах будь-які речовини, а також пити воду з хімічного посуду.

3.12 Переливати з посуду в прилади бензину, ефіру, спирту. Проводити не ближче 3-х метрів від відкритого вогню.

4 ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1 Після завершення роботи вимкнути джерела електропостачання робочого місця.

4.2 Привести у порядок робоче місце і здати відповідальному за лабораторію або викладачеві.

4.3 Помити увесь хімічний посуд і скласти у хімічну шафу.

4.4 Скласти хімічні реактиви у хімічну шафу.

4.5 Закрити кран водопостачання.

4.6 Вимкнути вимикачі електромережі.

5 ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 Металева ртуть та її пара – це отрута. Розлита ртуть може поступово отруїти виконувача робіт та співробітників, тому треба негайно повідомити про це керівнику або лаборанту. Те місце, де пролили ртуть оброблюють сіркою.

5.2 При опіках, якщо невеликі ділянки шкіри, то треба охолодити під струменем холодної води, якщо великі, то закрити стерильною пов'язкою. Не в якому випадку не мазати мазями, олією, не вскривати пузири.

5.3 При хімічних опіках промити сильним струменем води. Після цього, при опіках лугами, промити 3% розчином оцту, а при опіках кислотами – 3% розчином гідрокарбонату натрію.

5.4 При опіках рота, шлунку випити велику кількість води. Якщо попала кислота, пити крейду з водою, а якщо луг – розбавлений розчин оцту або лимонної кислоти.

5.5 При отруєнні отрутами випити насичений розчин солі. Визвати сильну блювоту, щоб швидко вивести отруту зі шлунку.

5.6 Якщо отруївся газом чи парами негайно вивести на свіже повітря і дати спокій. Не допускати вдихання парів води.

5.7 Якщо при дотику до неструмопровідних частин лабораторного обладнання відчувається електричний струм, необхідно вимкнути лабораторний стіл, вийняти штепсель з електричної розетки або голосно сповістити на вимкнення загального рубильника. Повідомити про несправність приладу керівникові навчання.

5.8 В разі виникнення пожежі необхідно:

- вимкнути електромережу головним рубильником, повернувши ручку на себе;
- оповісти присутніх в лабораторії і вивести зайвих з приміщення;
- розпочати гасити пожежу наявними або підручними засобами: піском, вогнегасником, збивати полум'я одягом, а якщо можливо – заливати водою;
- при загоранні одягу потерпілому необхідно припинити інтенсивно рухатись і гасити полум'я шляхом обгортання ковдрою, пальтом або іншими малозаймастими матеріалами, щоб зменшити доступ повітря до місць загорання. Вогнегасники для цієї мети використовувати не можна;
- при неможливості ліквідації пожежі оповісти особовий склад і сповістити пожежну службу по тел. 9-101;
- сповістити про пожежу службу охорони та зв'язку: тел. 3-10, 3-98.

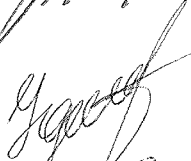
Зав. кафедри МіТЛВ

Валерій ІВАНОВ

ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄЄВ

В.О. декана

Євген ПАРАХНЄВИЧ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 493
ПРИ РОБОТІ НА ЕЛЕКТРИЧНИХ ТЕРМО- ПЕЧАХ
кафедри "Машини і технологія ливарного виробництва"

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «27» 12 2014р. № 244-А

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № _____
ПРИ РОБОТІ НА ЕЛЕКТРИЧНИХ ТЕРМО-ПЕЧАХ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 До роботи допускаються особи, які пройшли навчання та інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки.

1.2 Робітник повинен прослухати інструктаж при поступленні на роботу, первинний на робочому місці, а також повторний один раз в три місяці.

1.3 Кожен робітник повинен утримувати в чистоті робоче місце.

1.4 Працівники зобов'язані турбуватись про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці та нещасний випадок.

2. ВИМОГИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 Працювати дозволяється тільки в спеціальному одязі. Рукава одягу повинні бути підібрані та манжети рукавів застібнуті.

2.2 Оглянути робоче місце та звільнити його від сторонніх предметів.

2.3 Працювати у виправлених рукавицях та окулярах.

2.4 Працюючи біля електропечі, стояти на гумовому килимі.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІЩД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

3.1 Не завантажувати в піч мокрих заготовок.

3.2 Не встромлювати мокрі від води кліщі або гачки у гарячу масляну ванну.

3.3 При навантаженні печей попередньо вимкнути струм.

3.4 Не торкатися неізольованих частин електроустановки.

3.5 Підлогу, залиту маслом, посипати сухим піском.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБІТ

4.1 Вимкнути піч.

4.2 Прибрати робоче місце від бруду та окалини.

4.3 Вимкнути загальний рубильник електропостачання.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 Щоб погасити запалене масло, слід використовувати вогнегасник, піногон або щільно зачиняти ванну кришкою.

5.2 Викликати пожежну допомогу по тел. 9401;

5.3 Сповістити службу охорони та зв'язку по тел. 3-10.

Зав. кафедрою МіТЛВ

Валерій ІВАНОВ

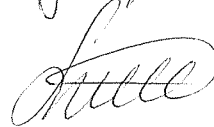
ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄЄВ

В.о. декана

Євген ПАРАХНЄВИЧ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 494
ПРИ РОБОТІ НА ШЛІФУВАЛЬНОМУ ВЕРСТАТІ
кафедри "Машини і технологія ливарного виробництва"

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «27» 12 2014р. № 244-А

**ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 494
ПРИ РОБОТІ НА ШЛІФУВАЛЬНОМУ ВЕРСТАТІ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Вимоги праці визначаються освітленням приміщення і робочого місця, параметрами мікроклімату та ергонометричними характеристиками.

1.2 Для штучного освітлення в приміщенні не слід застосовувати люмінесцентні лампи денного освітлення, користуватись місцевим освітленням напругою не вище 36 V.

1.3 Допуск до самостійної праці співробітників дозволяється після присвоєння їм відповідної кваліфікаційної групи.

1.4 Обслуговуючий і експлуатуючий персонал повинен бути забезпечений спецодягом і індивідуальними засобами захисту.

1.5 Працівники зобов'язані турбуватись про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці та нещасний випадок

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 Зовнішнім оглядом удосконалитись в працездатності верстата, наявності необхідного інструменту і допоміжного обладнання.

2.2 Перевірити наявність огорожі частин верстата, що обертаються.

2.3 Переконавшись, що спецодяг в належному стані (наявність гудзиків, крючків і захисних окулярів),

2.4 Одягти спецодяг і захисні окуляри.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

3.1 Забороняється установлювати шліфувальні круги, які не пройшли випробування, тобто без маркування.

3.2 Перевіряти круг при холостих обертах протягом 3-х хвилин при $d_{кр} \leq 150$ мм і 5-ти хвилин при $d_{кр} > 150$.

3.3 Обов'язково перевіряти центричність круга і шпинделя, а також легкість переміщення шліфувальної задньої бабки.

3.4 При установці і закріпленні шліфуємої деталі необхідно:

- кріпити деталь тільки спеціальними упорними та пружинними планками так, щоб вони знаходились нижче рівня шліфувальної поверхні;

- для закріплення деталі не застосовувати різних не придатних для цього важелів чи інших речей.

3.5 При роботі з магнітною плитою необхідно спочатку увімкнути умформер, а потім верстат при цьому:

- не допускати підвищення температури магнітних вузлів, з метою уникнення вибуху всередині плити;

- якщо деталь утримується остаточним магнетизмом, то знімати її необхідно тільки після

увімкнення зворотного струму, без ударів;

- нівеліровку деталі виконувати з допомогою рейсмуса, або індикатора;
- при ручній подачі забороняється користування важелем з метою збільшення прижиму деталі до шліфувального круга.

3.6 Не допускати перегріву шліфувального круга.

3.7 При спостереженні за ходом обробки не наближатись лицем до рухомого круга і деталі.

3.8 Категорично забороняється шліфувати деталь боковою (неробочою) поверхнею круга і ретельно стежити за рівномірним зносом його робочої поверхні.

3.9 При закінченні технологічної операції необхідно спочатку вимкнути подачу і відвести круг від деталі, а потім можна зупиняти деталь.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1 Роз'єднати верстат з джерелом електроенергії.

4.2 В спецтару убрати відходи, як то: стружку, абразивний шлак, промаслене дрантя, сміття та ін., при цьому користуватись щітками, совками та в надягнутих захисних окулярах.

4.3 Прийняти всі необхідні заходи щодо виключення можливості samozapalювання промаслених речей. Особи, що не виконують цю інструкцію притягаються до відповідальності як порушники техніки безпеки та внутрішнього розпорядку.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 Якщо при доторканні до неструмоведучих частин верстата відчувається електричний струм, необхідно вимкнути верстат із електромережі (вимкнути вимикач), огородити підходи до верстата, повідомити керівництво підрозділу і прийняти всі необхідні заходи до усунення причин цього явища.

5.2 При ураженні електричним струмом необхідно негайно:

- вимкнути верстат (вимкнути загальний вимикач);
- вивільнити потерпілого від струмоведучих частин верстата, шляхом взяття його за одяг, не доторкуючись при цьому до навколишніх металевих частин;
- викликати лікаря (тел. 9403) і надати першу медичну допомогу.

5.3 При виникненні пожежі робітник повинен відключити верстат, при необхідності викликати пожежну допомогу по тел. 9401, повідомити зав. лабораторії, приступити до гасіння пожежі (вогнегасником, піском).

5.4 Робітник може відмовитись від дорученої йому роботи, якщо склалася складна небезпечна виробнича ситуація.

5.5 При травмуванні необхідно покликати меддопомогу по тел. 9403 та повідомити зав. лабораторією.

5.6 При пораненні не стирати землю, пісок та ін., не промивати рану водою, не засипати порошком, не замотувати брудною ганчіркою. Рану перев'язувати стерильним пакетом. При сильній кровотечі підняти поранену кінцівку вгору, зробити стискання кровоносних судин, накласти джгут.

Зав. кафедрою МіТЛВ

ПОГОДЖЕНО:

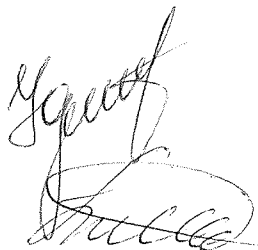
Провідний інженер з ОП

Начальник юридичного відділу

В.о. декана

Валерій ІВАНОВ

Тетяна УДОВЕНКО

Максим ДЄЄВ

Євген ПАРАХНЄВИЧ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 495
ПРИ РОБОТІ В ЛАБОРАТОРІЇ
МЕТАЛУРГІЙНИХ ПЕЧЕЙ І ТЕПЛОТЕХНІКИ
кафедри "Машини і технологія ливарного виробництва"

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «27» 12 2024 р. №244-А

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ №495
ПРИ РОБОТІ В ЛАБОРАТОРІЇ
МЕТАЛУРГІЙНИХ ПЕЧЕЙ І
ТЕПЛОТЕХНІКИ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Лабораторії обладнані печами електричного опору, допоміжним обладнанням і приладами.

1.2 До роботи допускаються особи, які пройшли навчання та інструктаж по безпеці праці.

1.3 Кожен робітник повинен утримувати в чистоті робоче місце.

1.4 Працівники зобов'язані турбуватись про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці та нещасний випадок.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 Працювати дозволяється тільки в спеціальному одязі. Рукава одягу повинні бути підібрані та манжети рукавів застебнуті.

2.1. Робочий стан обладнання і приладів перевіряється перед початком роботи відповідальним за ТБ по лабораторії.

2.2. На обладнанні, яке не задовольняє вимогам ТБ робити категорично забороняється.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

3.1 Якщо виявлено несправність у електричних приладах, які знаходяться під напругою, треба негайно відключити джерело електроживлення і повідомити про це відповідального за ТБ або викладача.

3.2 Знати і керуватися у своїх діях правилами ТБ і інструкціями по обслуговуванню обладнання.

3.3 Розпочинати експлуатацію приладів і обладнання треба тільки після перевірки захисного заземлення.

3.4 При роботі обладнання забороняється:

а) доторкатися до обладнання, яке не має відношення до виконуємої роботи;

б) самовільно вмикати прилади на головному щиті;

в) самовільно відкривати заслінки і дверцята печей без відключення напруги.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1 Вимкнути піч.

4.2 Прибрати робоче місце від бруду та окалини.

4.3 Вимкнути загальний рубильник електропостачання.

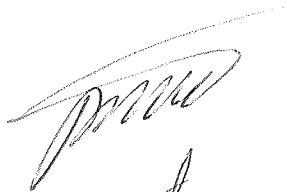
5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 При враженні електричним струмом, при втраті свідомості необхідно викликати лікаря і одночасно робити штучне дихання. При відновленні дихання – вкрити теплим одягом.

5.2 При опіку: накласти пов'язку, змочену одеколоном, спиртом або кріпким розчином марганцевокислого калію. Потерпілого доставити у лікарський пункт.

5.3 Викликати пожежну допомогу по тел. 9101. Сповістити адміністрацію по тел. 3-10.

Зав. кафедрою МіТЛВ

Валерій ІВАНОВ

ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄЄВ

В.о. декана

Євген ПАРАХНЄВИЧ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 496
ПРИ РОБОТІ В ЛАБОРАТОРІЇ ТЕОРІЇ МЕТАЛУРГІЙНИХ ПРОЦЕСІВ
кафедри Машин і технологія ливарного виробництва**

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «27» 12 2024р. №244-А

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 495
ПРИ РОБОТІ В ЛАБОРАТОРІЇ ТЕОРІЇ
МЕТАЛУРГІЙНИХ ПРОЦЕСІВ
кафедри "Машини і технологія ливарного виробництва"

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1 Лабораторії обладнані індукційними електричними печами, печами електричного опору, допоміжним обладнанням і приладами для роботи з металами і сплавами на їх основі.
- 1.2 До роботи допускаються співробітники і здобувачі вищої освіти, які пройшли навчання та інструктаж з охорони праці.
- 1.3 Працівники зобов'язані турбуватись про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці та нещасний випадок.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 2.1. Робочий стан обладнання і приладів перевіряється перед початком роботи відповідальним за ТБ по лабораторії.
- 2.2. На обладнанні, яке не задовольняє вимогам техніки безпеки роботи категорично забороняється.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

- 3.1 Якщо виявлено несправність у електричних приладах, які знаходяться під напругою, треба негайно відключити джерело електроживлення і повідомити про це відповідального за ТБ або викладача.
- 3.2 При роботі на обладнанні повинні виконуватися заходи, які захищають студентів і робочий персонал від випадкових доторкань до пристроїв, які знаходяться під напругою.
- 3.3 Знати і керуватися у своїх діях правилами техніки безпеки і інструкціями по обслуговуванню обладнання.
- 3.3 Розпочинати експлуатацію приладів і обладнання треба тільки після перевірки захисного заземлення.
- 3.4 При роботі обладнання забороняється: а) відчиняти дверці огорожень; б) закорочувати блокування; в) проводити переміщення у пічному контурі; г) підключати конденсатори; д) торкатися до приладів і дроту в схемах високої напруги.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1 Вимкнути піч.
- 4.2 Прибрати робоче місце від бруду.
- 4.3 Вимкнути загальний рубильник електропостачання.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

- 5.1 Перша допомога при враженні електричним струмом.
- Якщо потерпілий втратив свідомість або у нього відсутні ознаки життя, то необхідно негайно викликати лікаря і одночасно робити штучне дихання. Коли дихання у потерпілого відновиться, його, до приходу лікаря, треба вкрити теплим одягом.
- В деяких випадках людина не може самостійно звільнитися від дії електричного струму, так

як струм викликає судому м'язів.

Треба відключати електрообладнання. Якщо це неможливо, то потерпілого треба відділити від струмопровідних частин за допомогою сухої палиці або рукою, яка захищена гумовою рукавичкою чи сухою ганчіркою.

Потерпілого кладуть на спину, трохи піднімають тулуб, розстібують пояс і комір. Якщо він непритомний, дають нюхати нашатирний спирт.

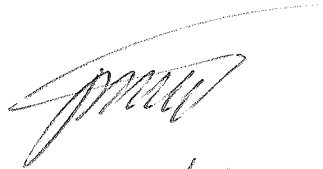
5.2 Перша допомога при опіку. При опіку вогнем, паром, вольтовою дугою обпалену поверхню слід перев'язати як рану, накрити стерильним пакетом, а зверху покласти шар вати і все закрити бинтом. Після цього потерпілого слід відправити в лікарню.

5.3 Перша допомога при пораненні. При пораненні не стирати землю, пісок та інше, не промивати рану водою, не засипати порошками, не покривати мазями. Рану перев'язати стерильним пакетом. При сильній кровотечі підняти ранену кінцівку догори, призвести стиснення кровонесних судин, які живлять ранене місце, накласти джгут (але не більше ніж на 1,5 години). Дрібні порізи, синці, уколи змазувати настойкою йоду і накласти стерильну пов'язку.

5.4 В разі виникнення пожежі необхідно:

- вимкнути електромережу головним рубильником, повернувши ручку на себе;
- оповістити присутніх в лабораторії і вивести зайвих з приміщення;
- розпочати гасити пожежу наявними або підручними засобами: піском, вогнегасником, збивати полум'я шляхом обгортання ковдрою, пальтом або іншими матеріалами, що мало займаються, щоб зменшити доступ повітря до місць загоряння;
- при неможливості ліквідації пожежі оповістити особовий склад і сповістити пожежну службу по тел. 9-101;
- сповістити про пожежу службу охорони та зв'язку: тел. 3-10.

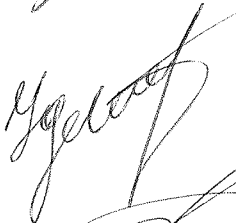
Зав. кафедрою МіТЛВ

Валерій ІВАНОВ

ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСЕВ

В.о. декана

Євген ПАРАХНЄВИЧ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 497

ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

кафедри Спеціальної освіти

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕДЖЕНО

Наказ Ректора

НУ «Запорізька політехніка»

«27» грудня 2024 р. № 244-А

ІНСТРУКЦІЯ

з охорони праці № 497

ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ ТА
СПОРТОМ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1 До роботи допускаються особи, що мають відповідну вищу освіту, відповідний стаж роботи.
- 1.2 Викладачі кафедри проходять первинний інструктаж і навчання з охорони праці у відповідності до «Положення № 3-ОП «Про порядок проведення навчання і перевірки знань, інструктажів з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників та здобувачів освіти затверджене наказом ректора № 270-А від 31.12.2021р.», що діє в університеті. Повторний інструктаж з охорони праці на робочому місці викладачі проходять один раз на 6 місяців.
- 1.3 Первинний, повторний, цільовий і позаплановий інструктаж з викладачами проводить завідувач кафедри. Результати інструктажу

записуються в «Журнал реєстрації з питань охорони праці на робочому місці для працівників.

1.4 Викладачі кафедри не повинні:

- користуватися несправними електроприладами і використовувати їх у побутових цілях;
- залишати без догляду включене електрообладнання, електричні прилади;
- захаращувати проходи;
- знаходитись на робочому місці у нетверезому стані.

1.5 Для забезпечення пожежебезпеки не палити і не користуватися відкритим вогнем на території НУ «Запорізька політехніка».

1.6 Викладачі зобов'язані виконувати правила трудового розпорядку.

1.7 Викладачі виконують ту роботу, яка доручена їм завідувачем кафедри і передбачена посадовою інструкцією.

1.8 Викладачі повинні бути надзвичайно уважними при пересуванні як на території університету, так і за його межами.

1.9 При озелененні робочих приміщень необхідно уникати квітів і рослин з різким запахом, не розміщувати квіти в верхній частині вікон та зверху на шафах.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 При відкритті приміщення кафедри перевірити справність замків та охоронної сигналізації.

2.2 Підготувати робоче місце до роботи, провітрити приміщення.

2.3 Перевірити роботу штучного освітлення.

2.4 Перевірити наявність первинних засобів пожежегасіння.

2.5 При виявленні недоліків повідомити:

- при порушенні цілісності центрального опалення, сантехнічного обладнання тощо, повідомити завідувача кафедрою, чергового сантехніка (тел. 3-37, 2-94), службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО (тел. 2-25)
- при виявленні запаху гару в пристроях ПЕОТ повідомити завідувача кафедрою і звернутися до спеціаліста інформаційно-обчислювального центру (тел. 2-14, 5-17), служби ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО (2-25);
- при виникненні пожежі повідомити завідувача кафедрою, головного енергетика (тел. 3-57), служби охорони та зв'язку (тел. 3-10, 764-19-21), а якщо це є неможливим, то викликати пожежно-рятувальну службу (тел. 9-101);
- при виникненні травм повідомити завідувача кафедрою, службу ЦЗ, П, ТБ, ОП, та ВО за необхідністю повідомити до швидкої медичної допомоги (тел. 9-103).

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

- 3.1 Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані та чистоті.
- 3.2 Знати місце знаходження аптечки.
- 3.3 При необхідності вміти надати першу долікарську допомогу.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1 Вимкнути всі електроприлади.
- 4.2 Про всі несправності, виявлені під час роботи і про вжиті заходи щодо їх усунення, доповісти завідувачу кафедрою та у відповідні служби, що зазначені у пункті 2.5.
- 4.3 Закрити вікна, кватирки.
- 4.4 Навести порядок на робочому місці.
- 4.5 Вимкнути світло у приміщенні.
- 4.6 Ключ від приміщення здати на пост охорони корпусу.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 Аварійна ситуація може статися в разі: ураження електричним струмом, загорання апаратури, нещасного випадку тощо.

5.2 При виявленні запаху гару в електроприладах негайно вимкнути апаратуру, у друге не включати, вжити заходи щодо попередження подальшого розвитку аварії (вимкнути електроенергію шляхом вимикання пакетного вимикача на електрощиті приміщення). Покинути небезпечну зону згідно плану евакуації приміщення.

5.3 Повідомити про те, що трапилось, завідувача кафедрою, головного енергетика (тел. 3-57), службу охорони та зв'язку (тел. 3-10, 764-19-21). При виникненні пожежі ліквідувати її самостійно підручними засобами, а якщо це є неможливим, то викликати пожежно-рятувальну службу (тел. 9-101). При цьому вказати точну адресу і місце пожежі, що горить, наявність у приміщенні людей та приблизну їх чисельність, кількість поверхів, а також своє прізвище.

5.4 При нещасному випадку очевидець, робітник, що виявив факт травмування, або сам постраждалий зобов'язаний сповістити про це завідувача кафедрою і вжити заходи щодо надання першої медичної допомоги постраждалим. Необхідно також зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку, що була на момент травмування, якщо це не загрожує життю, або здоров'ю інших людей і не призведе до більш тяжких наслідків.

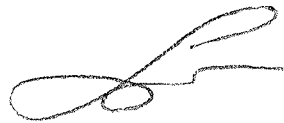
5.5 Послідовність надання першої долікарської допомоги:

- усунути вплив на організм небезпечних та шкідливих чинників, які погрожують здоров'ю та життю постраждалого (звільнити від впливу електричного струму, винести із зараженої атмосфери, погасити одяг, що горить, тощо);
- визначити характер та тяжкість травми, найбільшу загрозу для життя постраждалого та заходів щодо його врятування.

- Виконати необхідні заходи щодо врятування постраждалого за порядком терміновості (відновити прохідність дихальних шляхів, провести штучне дихання, зовнішній масаж серця, зупинити кровотечу, іммобілізувати місце перелому, накласти пов'язку тощо);
- підтримувати основні життєві функції постраждалого до прибуття медичного працівника;
- Викликати швидку медичну допомогу (тел. 9-103).

Допомога постраждалому, яка надається не медичними працівниками, не повинна замінювати допомогу з боку медичного персоналу та повинна надаватися лише до прибуття швидкої медичної допомоги.

В.о. завідувача кафедри СО

Ірина ПУЩИНА

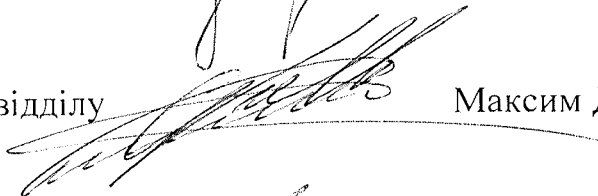
Погоджено:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСЕВ

В.о. декана ФУФКС

Світлана КОКАРЕВА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 498
ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ ПЕРСОНАЛЬНИХ ЕОМ
кафедри Спеціальної освіти

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕДЖЕНО

Наказ Ректора

НУ «Запорізька політехніка»

«27» Серпня 2024 р. № 044-А

ІНСТРУКЦІЯ

з охорони праці № _____

КОРИСТУВАЧІВ ПЕРСОНАЛЬНИХ ЕОТ

ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ ТА
СПОРТОМ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Інструкцією розроблено відповідно до Методичних рекомендацій Київського НДІ гігієни праці і профзахворювань для створення сприятливих умов праці користувачів персональною ЕОТ, що працюють із дисплеями, а також на основі

ДНАОП 0.00- 4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці»,
ДНАОП 0.00- 4.12-99 «Типове положення про навчання з питань охорони праці»,

ДНАОП 0.00- 1.31-99 «Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальної техніки». Вимоги цієї інструкції поширюються на всі комп'ютерні класи і робочі місця, обладнані персональною ЕОТ структурного підрозділу.

1.2 Особи, що працюють з електронно-обчислювальною технікою, крім цієї інструкції, повинні знати:

а) інструкцію з протипожежної безпеки;

б) правила особистої гігієни;

в) правила надання першої долікарської допомоги тим хто постраждав від нещасного випадку (у тому числі і при ураженні електричним струмом).

1.3 За даною інструкцією користувач персональної ЕОТ інструктується перед початком роботи (первинний інструктаж), а потім через кожні 6 місяців (повторний інструктаж).

Результати інструктажу заносяться в «Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці для працівників», в журналі після проходження інструктажу повинен бути підпис особи, яка інструктує, та користувача.

1.4 Основним обладнанням робочого місця користувача ЕОТ є: монітор, системний блок, клавіатура, друкуючий пристрій (принтер), зовнішні пристрої пам'ять, сканер, «миша», блок безперервного живлення, робочий стіл, стілець та інше; допоміжним – шафи, полиці, сейф та ін.

1.5 При роботі на ПЕОТ можуть виникнути такі небезпечні і шкідливі виробничі умови:

- небезпечні впливи напруги, що живить електроприлади, замикання якої може відбутися через тіло людини у випадку дотику до відкритих струмопровідних частин, або електроустаткування й електрод ротів із ушкодженою ізоляцією;
- статична електрика на конструктивних елементах пристроїв ПЕОТ;
- перенапруження зорових органів і пов'язана з нею втома та побічні ефекти;
- значне навантаження на пальці та кисті рук;
- довге перебування в одному і тому самому положенні, що викликає застійні явища в організмі;
- нервово – емоційне напруження при роботі на ПЕОТ;

- механічні шуми, які виникають при роботі електромеханічного принтера та вентиляторів системного блоку.

1.6 Необхідно виконувати роботу, доручену безпосереднім керівником, та проводити її з виконанням наведених вимог.

1.7 Робоче місце для працюючих з відео терміналами необхідно розташовувати таким чином, щоб до поля зору працюючого не потрапляли вікна, освітлювальні прилади, поверхні які мають властивість віддзеркалювання. Поверхня робочого столу не повинна бути полірованою. Для попередження відблисків на екрані відео моніторів, особливо влітку та у сонячні дні, екран відео монітора слід розміщувати так, щоб світло від вікна падало збоку, бажано зліва.

1.8 Екран відео монітору ПЕОТ повинен знаходитись від очей користувача (надалі оператора) на відстані не менше 500 – 700 мм. Кут зору в межах 10 – 40 градусів. Найбільш раціональним є розташування екрану перпендикулярно до лінії зору оператора.

1.9 ПЕОТ повинен розташовуватися на відстані не ближче 1 метра від джерела тепла.

1.10 Клавіатура повинна розміщуватися на поверхні столу або спеціальній підставці на відстані 100 – 300 мм від краю, повернутого до користувача. Кут нахилу панелі клавіатури до горизонтальної поверхні повинен бути в межах від 5 до 15 градусів.

1.11 Висота робочої поверхні столу повинна бути в межах 680 – 800 мм.

1.12 Крісло повинно забезпечувати операторові зручні умови праці та фізіологічну раціональну робочу позу в процесі праці. Крісло повинно забезпечувати можливість регулювання висоти поверхні сидіння, кут нахилу спинки та висоту спинки.

1.13 Для захисту від прямих сонячних променів, які створюють відблиски на екрані відео монітора на вікнах повинні бути встановленні сонцезахисні пристрої. Екран відео монітора повинен розміщуватись так, щоб світло від вікна падало на робоче місце збоку, бажано зліва.

1.14 Як джерело штучного освітлення в приміщеннях, де встановлено ПЕОТ, бажано використовувати люмінесцентні лампи. Освітленість робочого місця у горизонтальній площині на висоті 0,8 м від рівня підлоги повинна бути не менш 400 лк. Вертикальна освітленість у площині екрану не більше 200 лк. Для зменшення напруженості зору необхідно забезпечити достатньо рівномірне розподілення яскравості робочої поверхні відео монітора та навколишнього простору.

1.15 У приміщеннях для роботи ПЕОТ необхідно проводити щоденне вологе прибирання та регулярне провітрювання протягом робочого дня. Видалення пилу з екрану необхідно проводити не рідше 1 разу на день.

1.16 Температура навколишнього середовища повинна бути в межах 18 – 22 градусів С, відносна вологість повітря близько 55 % швидкість руху повітря – 0,1 – 0,2 м сек.

1.17 Користувачам ПЕОТ слід носити одягу з природних матеріалів або комбінованих природних і штучних волокон.

1.18 Електропостачання повинно здійснюватись через окреме розведення й окремий контур робочого заземлення. Електророзетки і вилки повинні бути тільки трьох контактні.

1.19 Забороняється експлуатація ПЕОТ без заземлення і при наявності вологи на елементах устаткування.

1.20 Користувач ПЕОТ зобов'язаний:

- а) виконувати тільки доручення йому керівником роботи;
- б) виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку підрозділу і повсякденні вказівки завідувача кафедрою;
- в) пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці і безпеки співробітників;
- г) помітивши порушення інструкції іншими робітниками або небезпеку для навколишнього середовища, не залишатися байдужими, попередити робітника і повідомити свого керівника про необхідність дотримання вимог, що забезпечують безпеку робіт;

д) протягом усього робочого часу утримувати в порядку робоче місце, не захаращувати його і проходити до нього;

ж) знати місце розташування засобів пожежогасіння на робочому місці і вміти користуватись ними, знати місця збереження медикаментів.

1.21 Користувачу ПЕОТ забороняється:

а) використовувати розпорядження адміністрації, якщо воно суперечить правилам охорони праці і може призвести до нещасного випадку;

б) вмикати і вимикати (крім аварійних випадків) устаткування і механізми, роботи на яких не доручена;

в) відволікатись сторонніми справами і розмовами, відволікаючи інших;

г) працювати на несправному устаткуванні;

д) торкатися частин механізмів, що перебувають у русі, торкатися до струмопровідних частин, електричних дротів (навіть ізольованих), кабелів, клем, наступати на лежачі на підлозі переносні дроти.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 Перед початком роботи працівник повинен зовнішнім оглядом перевірити цілісність корпусів системного блоку, відео монітора, принтера, клавіатури. Упорядкувати робоче місце, переконавшись, що на робочому місці відсутні сторонні предмети, всі пристрої і блоки ПЕОТ під'єднанні до системного блоку за допомогою роз'ємів кабелів відповідно до монтажною схемою.

2.2 Перевірити:

- справність роз'ємів кабелів, електроживлення і блоків пристроїв;
- відсутність зламів і ушкоджень ізоляції дротів, розеток, вилок;
- відсутність відкритих струмоведучих частин в пристроях ПЕОТ;
- відсутність вологи на елементах у всіх пристроях

2.3 Підготувати робоче місце для роботи з пристроями типу «Дисплей».

- розташувати крісло так, щоб відстань до екрана була 400 – 800 мм;

- вжити заходів, щоб при нормальній освітленості робочого місця пряме світло не падало на екрани приладів;
- після вмикання дисплея відрегулювати яскравість і контрастність монітора; мерехтіння екрана не допускається;
- при наявності відблисків на екрані монітора змінити місце його розташування, або засіб освітлення приміщення.

Протерти злегка зволоженою серветкою (із бязі або марлі), клавіатуру (для зниження рівня статичної електрики), зовнішньої поверхні екрана дисплея.

2.4 Ввімкнути живлення ПЕОТ.

2.5 У випадку, якщо після ввімкнення ПЕОТ не проходить загрузка або комп'ютер не виходить на робочий режим, працівник повинен повідомити завідувача кафедрою, спеціаліста відділу інформаційних технологій (тел. 2-14, 5-17).

2.6 При виявленні ушкодження або яких-небудь інших недоліків повідомити завідувача кафедрою, спеціаліста відділу інформаційних технологій (тел. 2-14, 5-17). Не приступати до роботи без його вказівки.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1 Перед вмиканням штепсельної вилки кабелю електроживлення в розетку 220 V переконатися в тому, що всі вимикачі мережі на всіх пристроях ПЕОТ знаходяться в положенні «виключно», а корпуси пристроїв заземлені.

3.2 Після підключення пристроїв ПЕОТ до електромережі встановити яскравість і фокус зображення на екрані відповідно до особливостей свого зору.

3.3 Забороняється залишити своє робоче місце без відома завідувача кафедрою.

3.4 Забороняється залишати ПЕОТ під напругою без нагляду, за винятком працюючого в автоматичному режимі устаткування.

- 3.5 Забороняється від'єднання (приєднання) будь-яких пристроїв кабелів ПЕОТ увімкнутому в електромережу комп'ютері.
- 3.6 Подавати напругу на пристрої й окремі блоки ПЕОТ тільки після ретельної перевірки надійності кріплення провідників заземлення (занурення), справності кабелів і роз'ємів в мережу електроживлення.
- 3.7 Вимкнути ВТ (відео термінала) і повідомити про несправність, якщо при його ввімкненні на екрані ВТ не з'являється ніяка інформація (екран порожній), або в центрі екрана висвічується яскрава біла смуга.
- 3.8 При виявленні запаху гару в пристроях ПЕОТ негайно вимкнути апаратуру у друге не включати, повідомити завідувача кафедрою і звернутися до фахівця інформаційно – обчислювального центру (тел. 2-14, 5-17)
- 3.9 Режим праці і відпочинку користувачів (операторів), безпосередньо працюючих із ПЕОТ, повинен залежати від характеру виконуваної роботи: при введенні даних, редагуванні програм, читанні інформації з екрану, безупинна тривалість роботи з ПЕОТ не повинна перевищувати 4 години при 8–годинному робочому дні. Щогодини необхідно проводити перерву на 5 – 10 хвилин, а через 2 години на 15 хвилин.
- 3.10 Кількість мікропауз (тривалістю до 1 хвилини) регулюється індивідуально.
- 3.11 Форми й зміст мікропауз можуть бути різні: виконання гімнастики для очей, загальної гімнастики, тощо.
- 3.12 При можливості слід чергувати зміну діяльності з іншою, не пов'язаною з роботою на ПЕОТ.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1 Закінчити і зберегти в пам'яті ПЕОТ файли, які знаходились у роботі. Виконати всі дії для коректного завершення роботи в оперативній системі.
- 4.2 Вимкнути принтер та інші периферійні пристрої, вимкнути системний блок. При наявності пристрою безперебійного живлення (ПБЖ) вимкнути його живлення.

- 4.3 Зробити вологе прибирання робочого місця. Витирання пилюки з апаратури роботи при вимкненому електроживленні.
- 4.4 Про всі несправності, виявлені під час роботи і про вжиті заходи щодо їх усунення, доповісти завідувачу кафедрою.
- 4.5 Навести порядок на робочому місці.
- 4.6 Виключити світло на робочому місці й у приміщенні.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

- 5.1 Аварійна ситуація може статися в разі: ураження електричним струмом, загорання апаратури, нещасного випадку тощо.
- 5.2 При виявленні запаху гару в пристроях ПЕОТ негайно вимкнути апаратуру, у друге не включати, повідомити завідувача кафедрою і звернутися до фахівця інформаційно-обчислювального центру (тел. 2-14, 5-17), служби ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО (2-25).
- 5.3 Вжити заходи щодо попередження подальшого розвитку аварії (вимкнути електроенергію шляхом вимикання пакетного вимикача на електрощиті приміщення). Покинути небезпечну зону згідно плану евакуації приміщення.
- 5.4 Повідомити про те, що трапилось, завідувача кафедрою, головного енергетика (тел. 3-57), службу охорони та зв'язку (тел. 3-10, 764-19-21), службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО (2-25). При виникненні пожежі ліквідувати її самостійно підручними засобами, а якщо це є неможливим, то викликати пожежно-рятувальну службу (тел. 9-101). При цьому вказати точну адресу і місце пожежі, що горить, наявність у приміщенні людей та приблизну їх чисельність, кількість поверхів, а також своє прізвище.
- 5.5 При нещасному випадку очевидець, робітник, що виявив факт травмування, або сам постраждалий зобов'язаний сповістити про це завідувача кафедрою, службу охорони та зв'язку (тел. 3-10, 764-19-21), (тел. 3-58, 2-25) і вжити заходи щодо надання першої медичної допомоги постраждалим. Необхідно також зберегти до прибуття комісії з розслідування

обстановку, що була на момент травмування, якщо це не загрожує життю, або здоров'ю інших людей і не призведе до більш тяжких наслідків.

5.6 Послідовність надання першої долікарської допомоги:

- усунути вплив на організм небезпечних та шкідливих чинників, які загрожують здоров'ю та життю постраждалого (звільнити від впливу електричного струму, винести із зараженої атмосфери, погасити одяг, що горить, тощо);
- визначити характер та тяжкість травм найбільшу загрозу для життя постраждалого та заходів щодо його врятування;
- виконати необхідні заходи щодо врятування постраждалого за порядком терміновості (відновити прохідність дихальних шляхів, провести штучне дихання, зовнішній масаж серця, зупинити кровотечу, іммобілізувати місце перелому, накласти пов'язку тощо);
- підтримувати основні життєві функції постраждалого до прибуття медичного працівника;
- викликати швидку медичну допомогу (тел. 9-103).

Допомога постраждалому, яка надається не медичними працівниками, не повинна замінювати допомогу з боку медичного персоналу та повинна надаватися лише до прибуття швидкої медичної допомоги.

В.о. завідувача кафедри СО

Ірина ПУЩИНА

Погоджено:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСЕВ

В.о. декана ФУФКС

Світлана КОКАРЕВА